

Norsk klimamonitor – Konsulent- og arkitektundersøkelsen 2021

Torbjørn Selseng, Berit Johanne Skogvang

NORSK KLIMAMONITOR

NORADAPT

© Vestlandsforskning 2020

Boks 163, 6851 Sogndal

Design: Øystein Vidnes

NORSK SENTER FOR BEREKRAFTIG KLIMATILPASSING (NORADAPT)

er leia av **VESTLANDSFORSKING** og samlar landets fremste forskingsmiljø innan klimatilpassing:

NORCE

NORDLANDSFORSKNING

CICERO SENTER FOR KLIMAFORSKNING

SENTER FOR KLIMA OG ENERGIOMSTILLING (CET) VED UNIVERSITETET I BERGEN

INSTITUTT FOR GEOGRAFI VED NTNU

SINTEF COMMUNITY

HØGSKULEN PÅ VESTLANDET

VESTLANDSFORSKING

TITTEL Norsk klimamonitor – Konsulent- og arkitektundersøkelsen 2021	RAPPORTNUMMER 6/2021 DATO 18.11.2021 GRADERING Åpen TALL SIDER 48
PROSJEKTTITTEL Norsk klimamonitor	PROSJEKTNUMMER 6516
FORSKERE Torbjørn Selseng, Berit Johanne Skogvang	PROSJEKTANSVARLIG Torbjørn Selseng
OPPDRAGSGIVER Rådgivende Ingeniørs Forening (RIF) og Norske arkitekters landsforbund (NAL)	EMNEORD Klimatilpasning, næringslivet

SAMMENDRAG

Notatet viser resultat fra en undersøkelse til norske konsulenter om arbeidet med klimatilpasning. 100 konsulenter fra RIF og NAL deltok i spørreundersøkelsen, som er en del av Norsk klimamonitor sin kartlegging av hvordan offentlige og private aktører i Norge tenker om og arbeider med klimatilpasning. Undersøkelsen viser blant annet at klimatilpasning i størst grad er på dagsorden hos oppdragsgivere i kommuner, hvor 13% og 30% svarer at de henholdsvis i svært stor grad og i stor grad. Undersøkelsen viser også at den største barrieren for å få gjennomført tiltak for tilpasning til klimaendringer i konsulentoppdrag knyttes til at entreprenør som oppdragsgiver mangler økonomiske insentiv til å inkludere klimatilpasning i prosjektet. Videre viser undersøkelsen at i oppdrag fra offentlig forvaltning hvor klimatilpasning har inngått, er det oftest oppdragsgiver som har tatt initiativ eller stilt krav til at klimatilpasning skal være den del av prosjektet.

ORGANISASJON
VESTLANDSFORSKING, Boks 163, 6851 Sogndal

Innhold

FORORD.....	5
1. INNLEDNING.....	6
2. RESULTAT	7
<i>Hvor jobber respondentene?</i>	<i>7</i>
<i>Størrelse på virksomhet</i>	<i>7</i>
<i>Hva jobber de med?.....</i>	<i>8</i>
<i>Hvem jobber de for?</i>	<i>10</i>
<i>Hvor jobber de med klimatilpasning?</i>	<i>12</i>
<i>Hvem tar initiativ i oppdrag fra næringslivet?</i>	<i>16</i>
<i>Hvem tar initiativ i oppdrag fra offentlig forvaltning?</i>	<i>18</i>
<i>Hvor positivt er det å ta initiativ?.....</i>	<i>21</i>
<i>Hva er barrierene?.....</i>	<i>24</i>
<i>Samspill mellom klimatilpasning og andre fagområder?.....</i>	<i>27</i>
<i>I hvilke prosjekt blir samspillseffekter vurdert?</i>	<i>30</i>
<i>Er klimatilpasning på dagsorden?.....</i>	<i>33</i>
<i>Kunnskap og kompetanse?</i>	<i>36</i>
VEDLEGG 1: SPØRRESKJEMA.....	40

Forord

Undersøkelsene er gjennomført i et samarbeid mellom Norsk senter for bærekraftig klimatilpasning (Noradapt), Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF) og Norske Arkitekters Landsforbund (NAL), og knyttet til forskningsprosjektet Norsk klimamonitor. Norsk klimamonitor som har som mål å samle inn data om arbeidet med klimatilpasning i alle deler av samfunnet.

Sogndal, 11/18/2021

Carlo Aall

Leder av Noradapt

1. Innledning

Konsulentbransjen er en essensiell aktør i arbeidet med klimatilpasning. Konsulentene er i en unik posisjon, da de har en sjelden innsikt som går på tvers av forvaltningen og det private næringslivet, og de har derfor grunnlag for å si noe om forskjellen mellom næringslivet og offentlig forvaltning. Denne innsikten er svært verdifull i kartlegging av arbeidet med klimatilpasning. Stat og forskning bør nyttiggjøre seg av konsulentbransjen sin sentrale posisjon og bidra med oppfølging, bistand og virkemiddel for å sikre kvalitet i utførelsen. Det er derfor gjennomført spørreundersøkelser i konsulentbransjen på problemstillinger rundt arbeidet med klimatilpasning.

Undersøkelsen er tenkt som en periodevis undersøkelse (årlig eller med mindre hyppighet) knyttet til Norsk klimamonitor (www.klimamonitor.no). Undersøkelsen er derfor bygget opp med tanke på å kunne sammenligne svar over tid.

Spørreundersøkelsen er basert på spørreundersøkelsen fra 2020, for å gjøre en sammenligning enklest mulig (Selseng, 2020). Denne sammenligningen vil forekomme i forbindelse med svarene fra RIF. I 2020 deltok ikke NAL i undersøkelsen, og det vil derfor ikke forekomme en sammenligning i forbindelse med svarene fra NAL. Noen av spørsmålene i denne rapporten er nye, og det vil derfor ikke forekomme en sammenligning med 2020-undersøkelsen i forbindelse med disse spørsmålene.

2. Resultat

Svar fra NAL er gitt i **lilla** og svar fra RIF er gitt i **oransje**. Grafer som viser svar fra alle respondenter, er gitt i **turkis**.

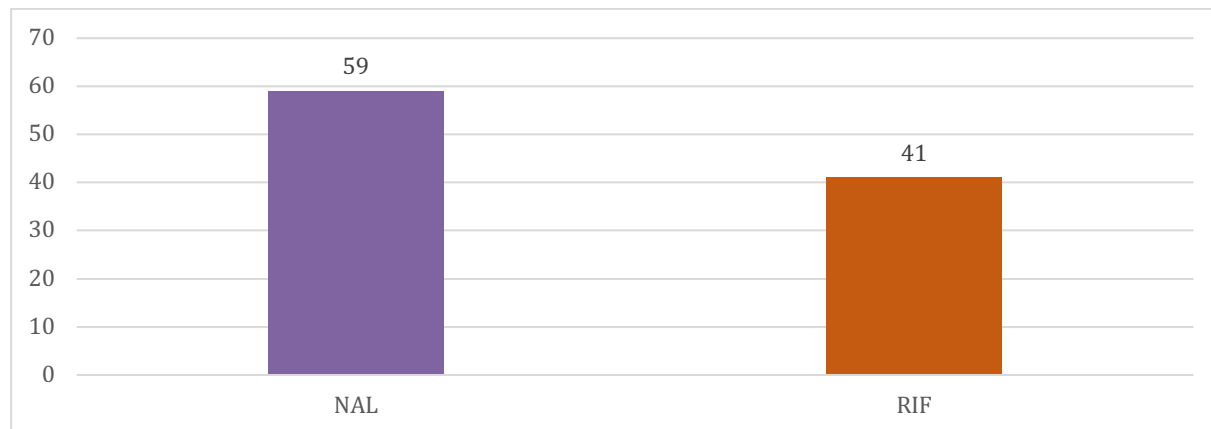
Hvor teksten referer til størst/minst, oftest/sjeldnest osv. er dette gjort på bakgrunn av vektet gjennomsnitt. Noen av spørsmålene har fem graderinger, hvor midtpunktet er nøytralt. Her er svaralternativene blitt gitt vekting fra 1-5, stigende fra venstre til høyre i forklaringstekstboksene. I spørsmålene med syv graderinger, er svaralternativene blitt gitt vekting fra 1-7, stigende fra venstre til høyre i forklaringstekstboksene. «Vet ikke/ikke relevant» svar er utelatt fra denne vektingen.

Hvor det finnes et tilsvarende spørsmål i 2020-undersøkelsen, er sammenligninger plassert over grafen, etter presentasjon av årets resultat.

Hvor jobber respondentene?

Totalt har 100 respondenter svart på spørreundersøkelsen; 59 respondenter fra NAL og 41 respondenter fra RIF.

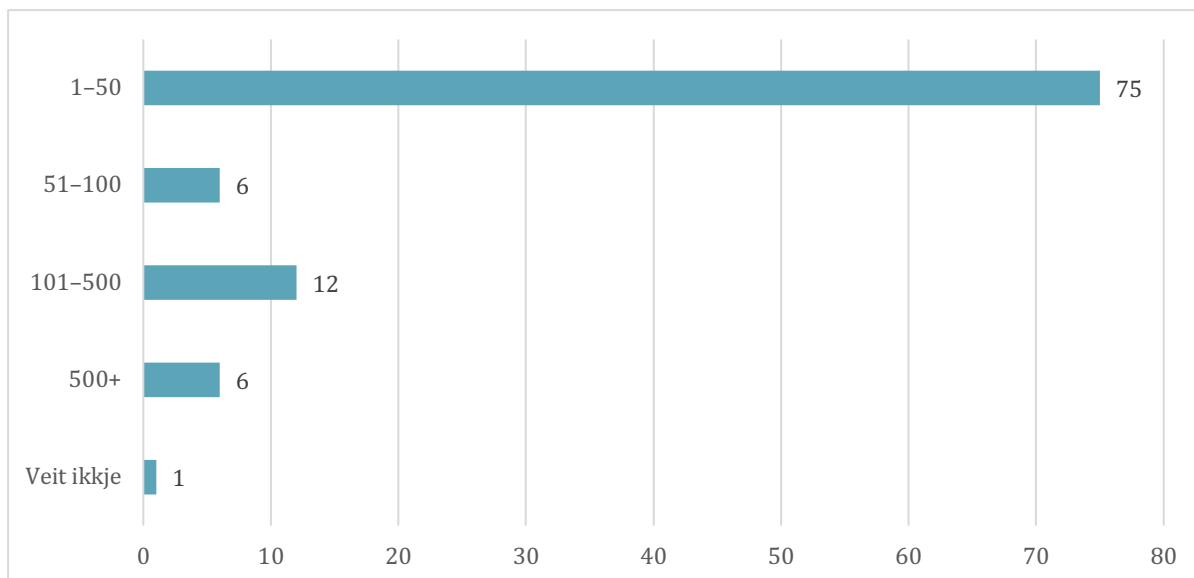
I 2020-undersøkelsen svarte 109 respondenter fra RIF på undersøkelsen.

Figur 1. Basert på elektronisk spørreskjema-lenke. Tall svar. N=100

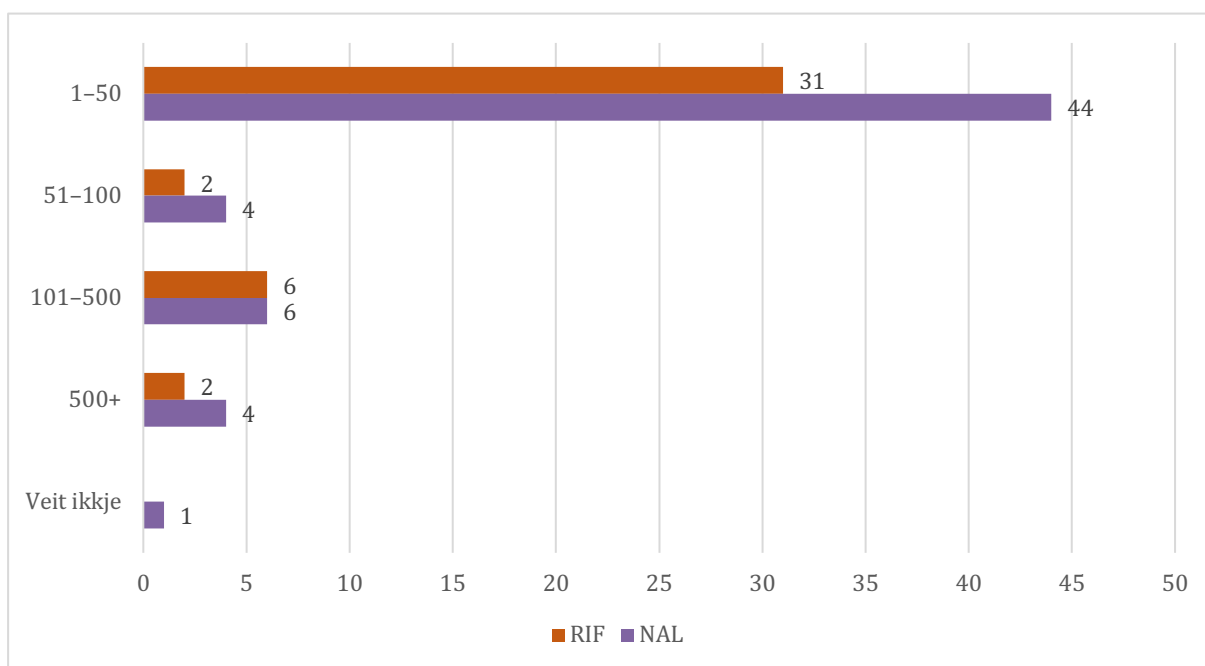
Størrelse på virksomhet

Det er flest respondenter fra små virksomheter (1-50 ansatte) som har svart på spørreundersøkelsen. Denne gruppen utgjør $\frac{3}{4}$ av besvarelsene. 6 av respondentene jobber i virksomheter med over 500 ansatte.

Figur 2.a. «Hvor mange ansatte er det i virksomheten du jobber i?» Tall svar. N=100

Dersom man ser på fordelingen blant RIF og NAL, utgjør de som jobber i små virksomheter 31 respondenter fra RIF og 44 respondenter fra NAL.

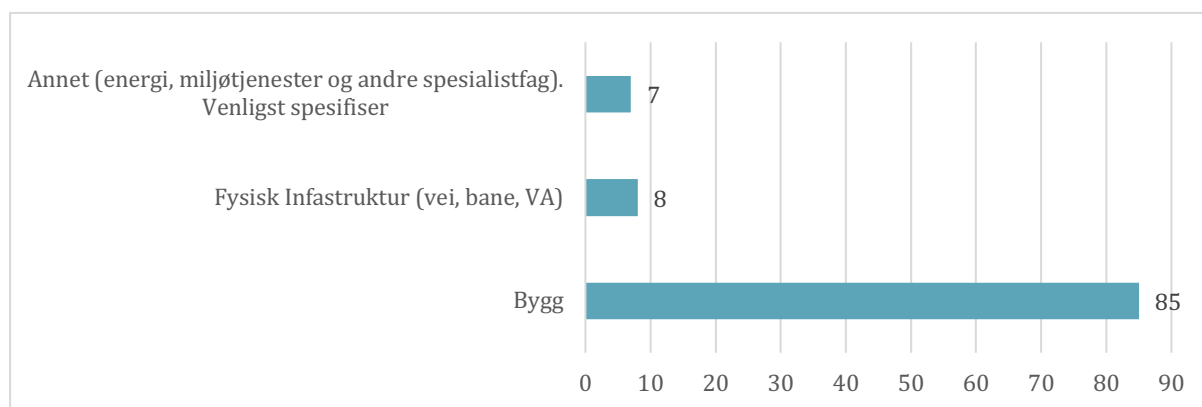
Figur 2.b. «Hvor mange ansatte er det i virksomheten du jobber i?» Tall svar. N=100

Hva jobber de med?

Flest respondenter jobber med bygg, noe som utgjør 85 av respondentene. Videre jobber 8 med fysisk infrastruktur og 7 med annet (energi, miljøtjenester og andre spesialfag).

Av de som svarer «Annet (vennligst spesifiser)» er det registrert følgende svar:

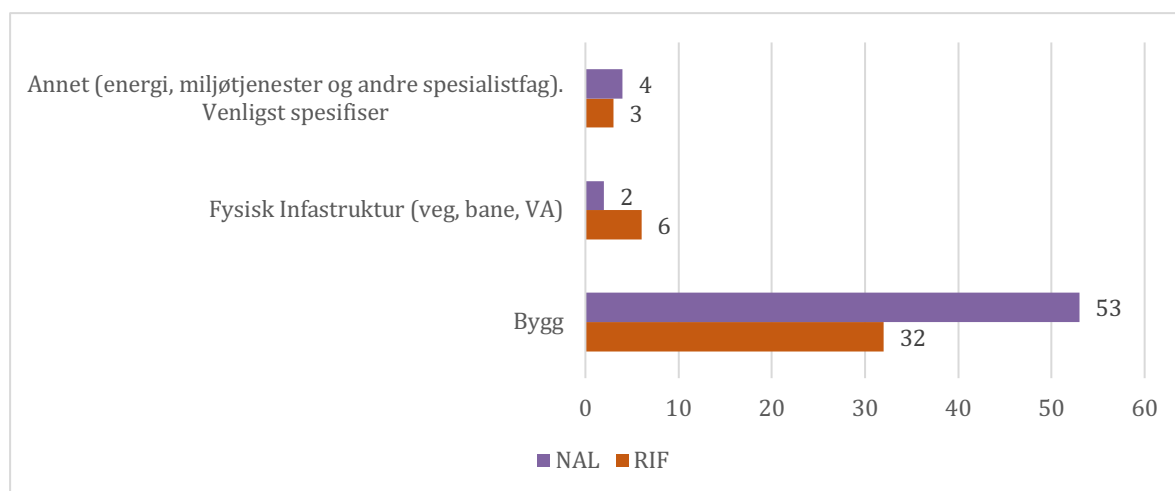
- «Miljø»
- «Arealplan»
- «Kulturminnevern»
- «Plan»
- «Vasskraft»
- «Energi»
- «Bygg og Fysisk infrastruktur er omtrent like store, i tillegg også energi, industri og spesialfag»

Figur 3.a. «Innenfor hvilken kategori tilhører hoveddelen av konsulenttenestene i din virksomhet eller avdeling til? (Fokuser på hovedkategorien for omsetningen)» Tall svar. Alle svar. N=100

Dersom man ser på fordelingen mellom RIF og NAL, utgjør de som jobber med bygg 32 respondenter fra RIF og 53 respondenter fra NAL. Videre jobber 6 respondenter fra NAL og 2 respondenter fra RIF med fysisk infrastruktur.

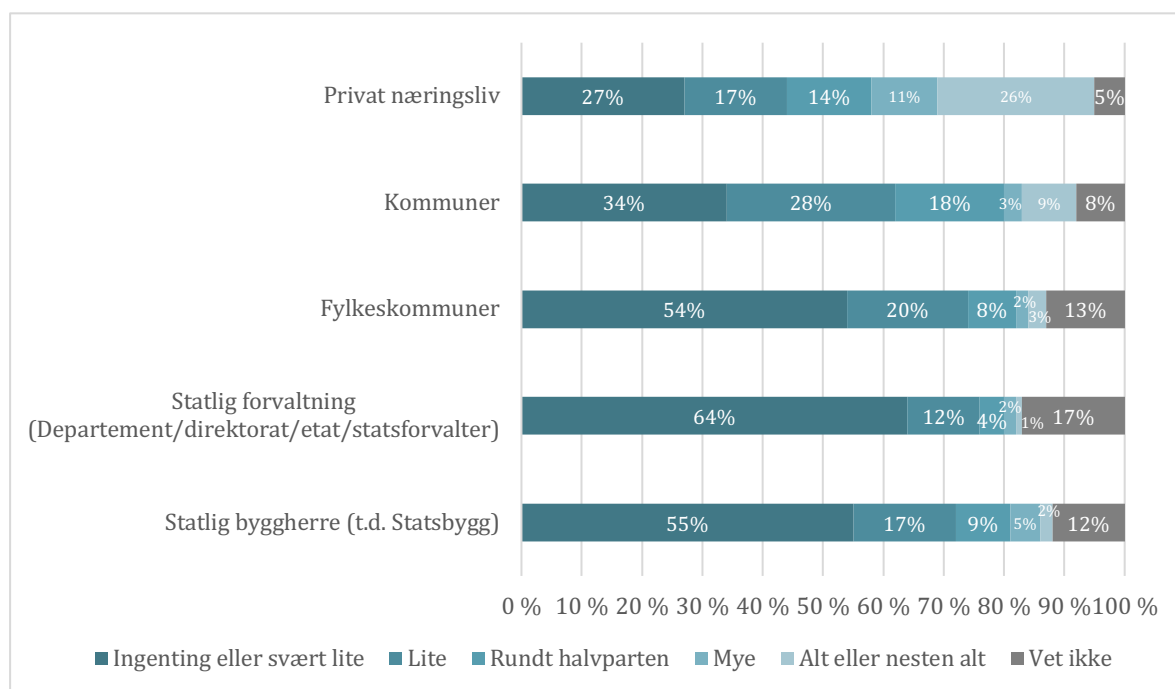
I 2020-undersøkelsen svarte respondentene fra RIF at den største delen av konsulenttenestene i deres virksomhet tilhørte prosjektering av fysisk infrastruktur. Deretter lå arealplanlegging og sist organisasjonsutvikling. I år svarer de fleste at konsulenttenestene deres er knyttet til bygg. Dette var ikke et svaralternativ i 2020, så det er naturlig å tenke at mange av de som svarte prosjektering av fysisk infrastruktur i 2020, ville svart bygg i årets undersøkelse.

Figur 3.b. «Innenfor hvilken kategori tilhører hoveddelen av konsulentttjenestene i din virksomhet eller avdeling til? (Fokuser på hovedkategorien for omsetningen)» Tall svar. Alle svar. N=100.

Hvem jobber de for?

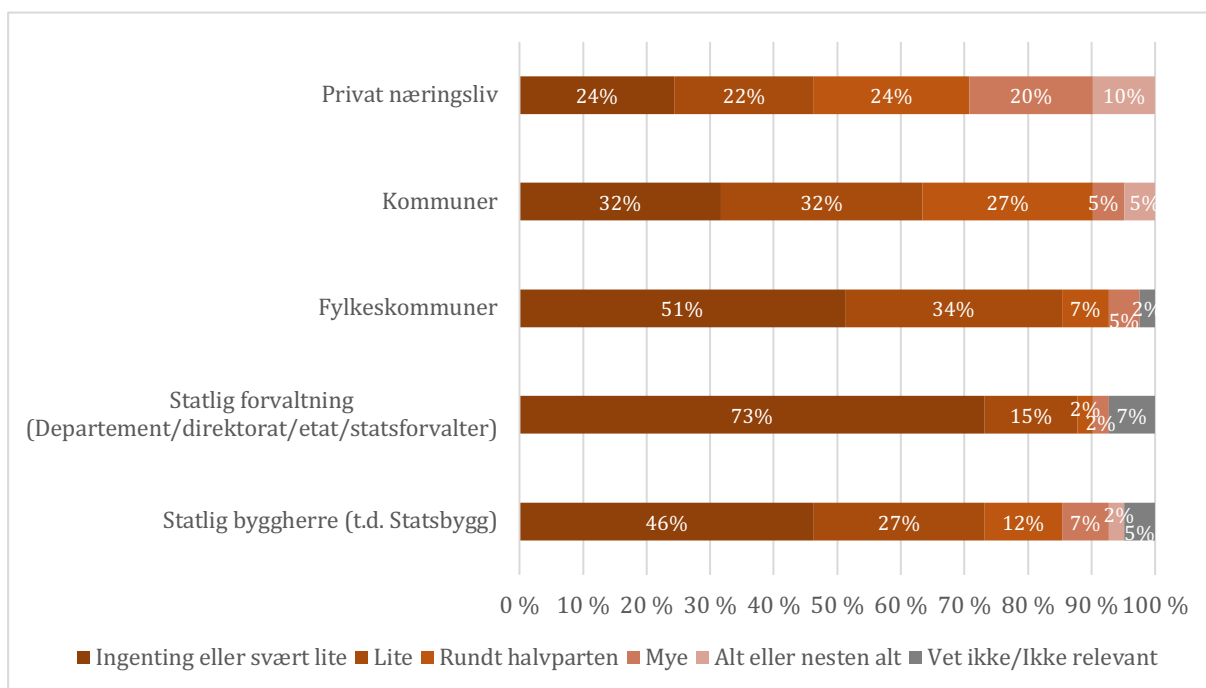
Den største delen av oppdragsporteføljen på klimatilpasning for konsulentvirksomheter kommer fra privat næringsliv. 26% svarer at alt eller nesten alt og 11% svarer at mye kommer fra privat næringsliv. Færrest oppdrag kommer fra statlig forvaltning (Departement/direktorat/etat/statsforvalter), hvor 64% av konsulentene svarer at ingenting eller svært lite og 12% svarer at lite av oppdragsporteføljen på klimatilpasning kommer herfra.

Figur 4.a. «Hvor stor del av oppdragsporteføljen på klimatilpasning i din virksomhet eller avdeling kommer fra følgende sektorer/kunder?» Svar i prosent. Alle svar. N=100.

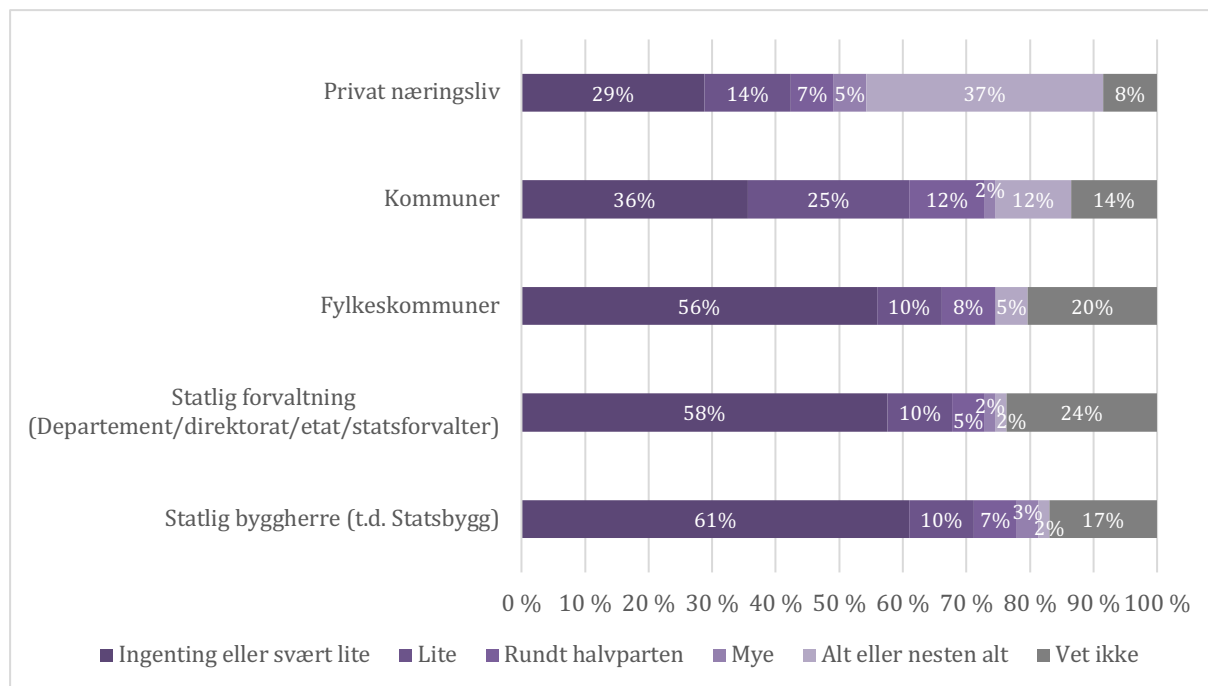
I RIF kommer den største delen av oppdragsporteføljen på klimatilpasning fra privat næringsliv, hvor 10% svarer alt eller nesten alt og 20% svarer mye. Minst kommer fra statlig forvaltning, hvor 73% svarer ingenting eller svært lite og 15% svarer lite.

I 2020-undersøkelsen svarte respondentene fra RIF at den største delen av oppdragsporteføljen på klimatilpasning kom fra næringslivet. 12% svarer at alt eller nesten alt og 6% svarer at mye kom herfra. Den minste delen av oppdragsporteføljen kom fra fylkeskommuner, hvor 35% svarte ingenting eller svært lite og 46% svarte lite. I 2020-undersøkelsen var statlig forvaltning og statlig byggherre presentert som svaralternativet «Annen offentlig forvaltning».

Figur 4.b. «Hvor stor del av oppdragsporteføljen på klimatilpasning i din virksomhet eller avdeling kommer fra følgende sektorer/kunder?» Svar i prosent. Svar fra RIF. N=41.

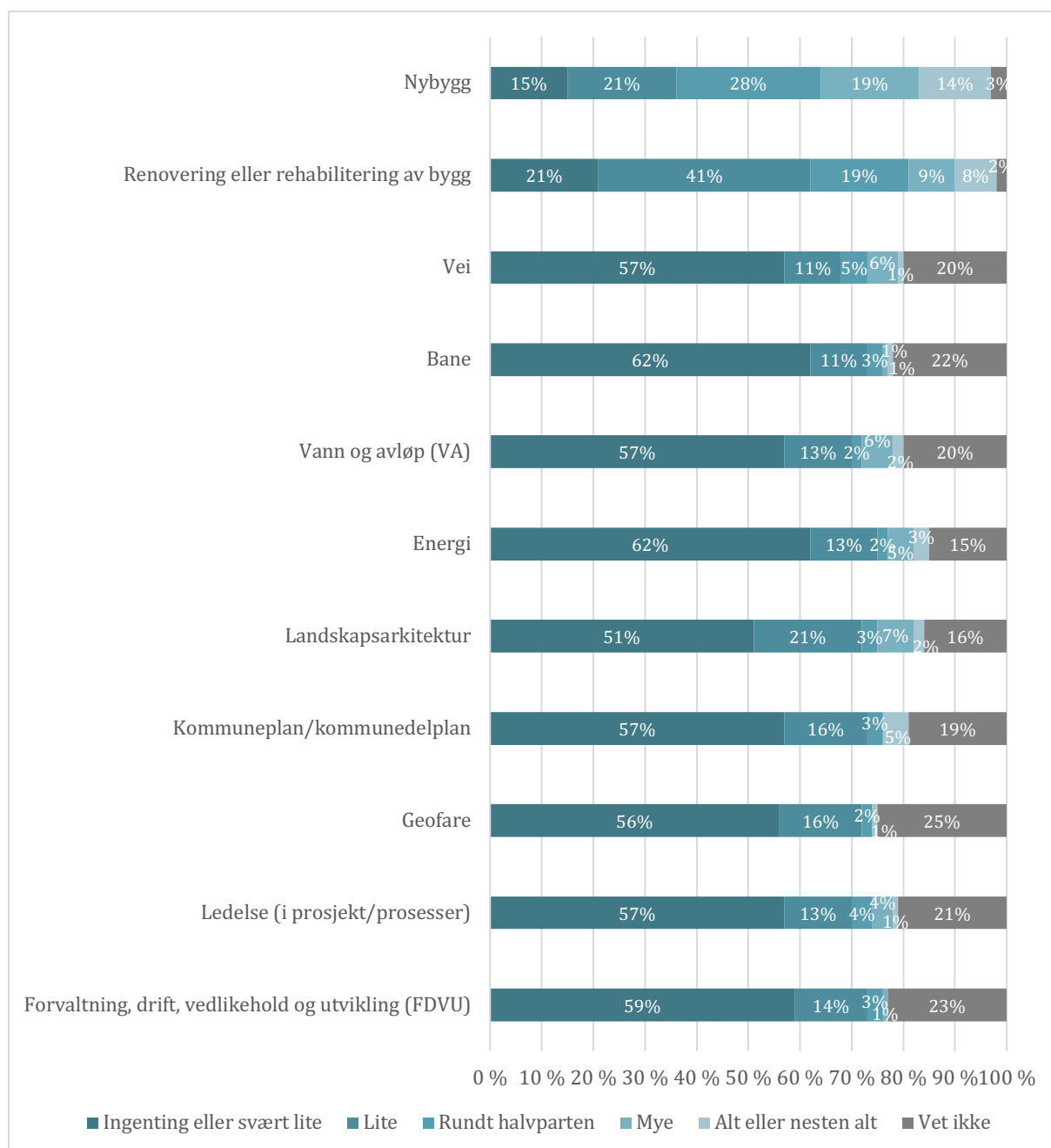
I NAL kommer den største delen av oppdragsporteføljen på klimatilpasning fra privat næringsliv, hvor 37% svarer alt eller nesten alt og 5% svarer mye. Minst kommer fra statlig byggherre, hvor 61% svarer ingenting eller svært lite og 10% svarer lite.

Figur 4.c. «Hvor stor del av oppdragsporteføljen på klimatilpasning i din virksomhet eller avdeling kommer fra følgende sektorer/kunder?» Svar i prosent. Svar fra NAL. N=59.

Hvor jobber de med klimatilpasning?

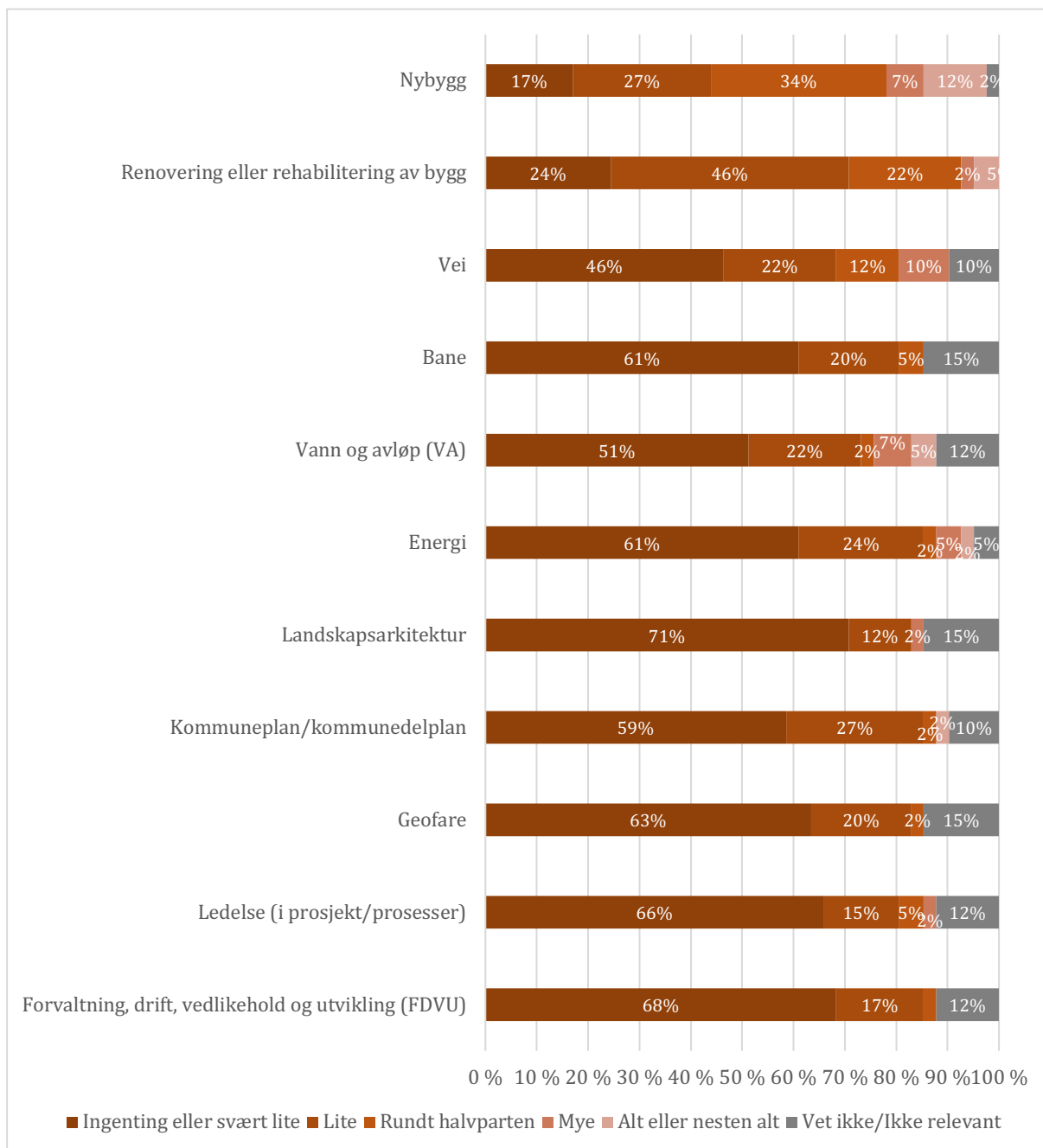
Den største delen av oppdragsporteføljen knyttet til klimatilpasning hører til nybygg og renovering eller rehabilitering av bygg, hvor henholdsvis 14% og 8% svarer alt eller nesten alt og 19% og 9% svarer mye. Videre svarer 62% at ingenting eller svært lite og 13% at lite av oppdragsporteføljen knyttet til klimatilpasning hører til prosjekt knyttet til energi.

Figur 5.a. «Hvor stor del av oppdragsporteføljen på klimatilpasning i din virksomhet eller avdeling hører til følgende prosjekttyp? (Dersom prosjektene inkluderer flere av disse elementene, fokuser på det som bidrar mest til omsetningen)». Svar i prosent. Alle svar. N=100.

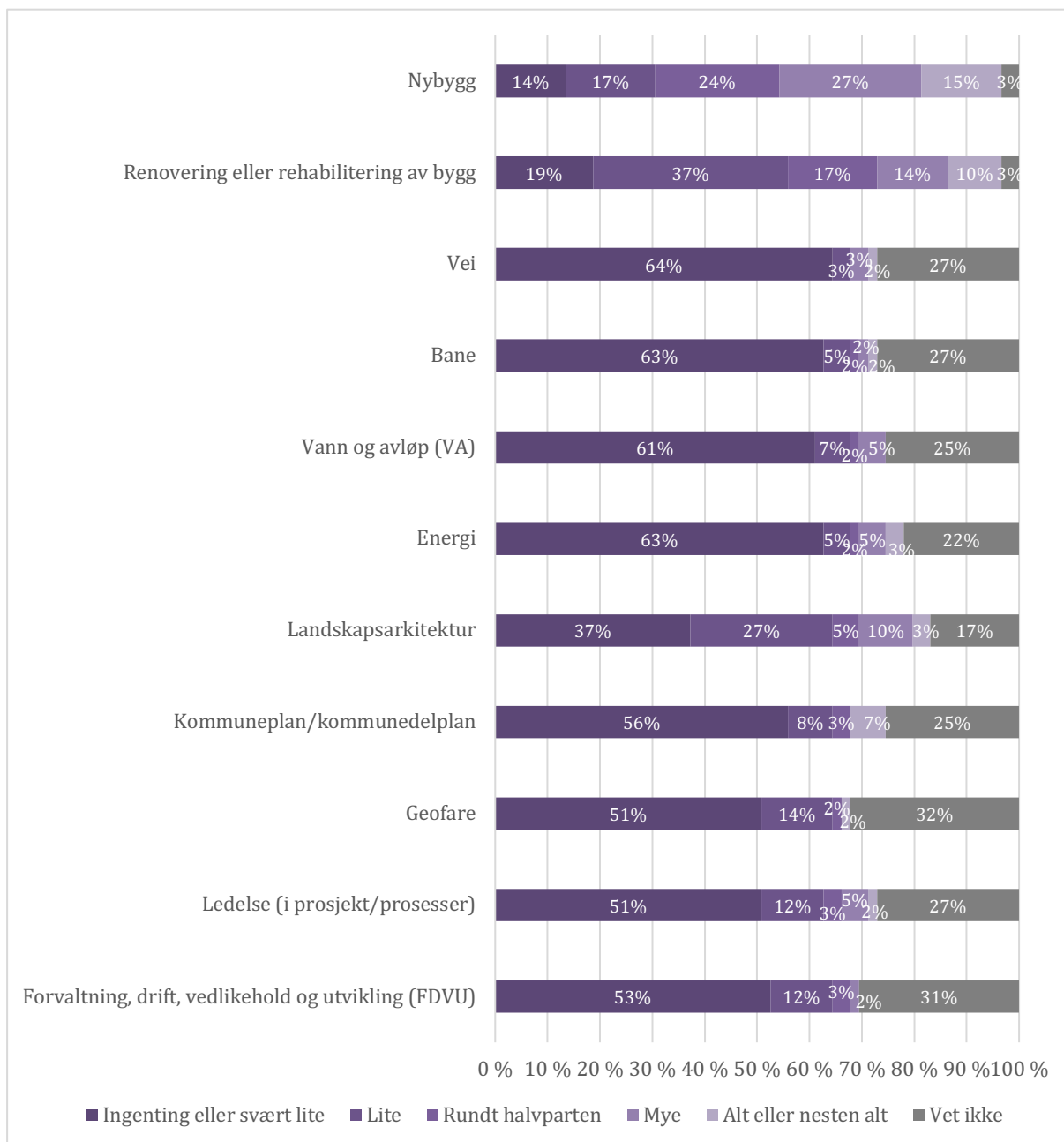
I RIF tilhører den største delen av oppdragsporteføljen på klimatilpasning, prosjekt knyttet til nybygg, hvor 12% svarer alt eller nesten alt og 7% svarer mye. Den minste delen tilhører ledelse, forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU) og landskapsarkitektur, hvor henholdsvis 66%, 68% og 71% svarer at ingenting eller svært lite av oppdragsporteføljen på klimatilpasning er knyttet til disse tre prosjekttypene.

I 2020-undersøkelsen svarte respondentene fra RIF at den største delen av oppdragsporteføljen var knyttet til bygg, hvor 15% svarte alt eller nesten alt og 10% svarte mye. I år ble dette svaralternativet delt opp i nybygg og renovering eller rehabilitering av bygg. Den minste delen av oppdragsporteføljen tilhørte landskapsarkitektur, hvor 41% svarte ingenting eller svært lite og 24% svarte lite. Til sammenligning svarer 71% og 12% det samme i årets undersøkelse.

Figur 5.b. «Hvor stor del av oppdragsporteføljen på klimatilpasning i din virksomhet eller avdeling hører til følgende prosjekttypen? (Dersom prosjektene inkluderer flere av disse elementene, fokuser på det som bidrar mest til omsetningen)». Svar i prosent. Svar fra RIF. N=41.

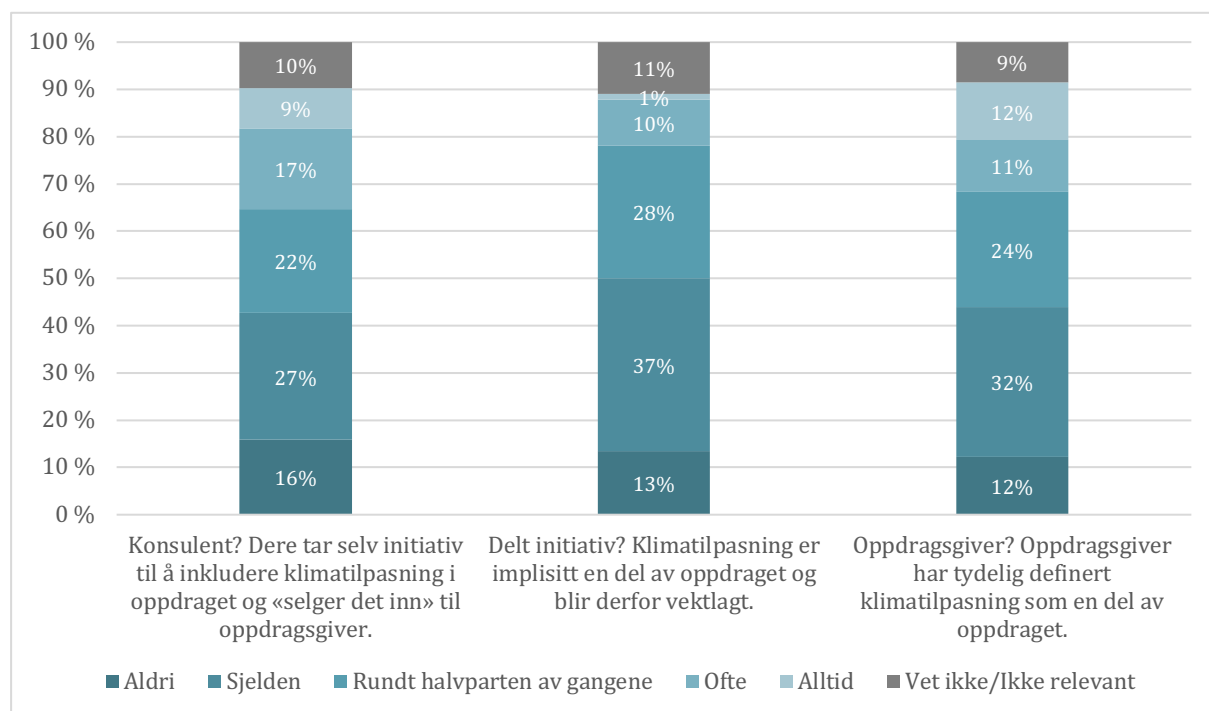
I NAL tilhører den største delen av oppdragsporteføljen på klimatilpasning prosjekt knyttet til nybygg, hvor 15% svarer alt eller nesten alt og 27% svarer mye. Den minste delen tilhører vei, bane og energi, hvor henholdsvis 64%, 63% og 63% svarer at ingenting eller svært lite av oppdragsporteføljen på klimatilpasning er knyttet til disse tre prosjekttypene.

Figur 5.c. «Hvor stor del av oppdragsporteføljen på klimatilpasning i din virksomhet eller avdeling hører til følgende prosjekttyper? (Dersom prosjektene inkluderer flere av disse elementene, fokuser på det som bidrar mest til omsetningen)». Svar i prosent. Svar fra NAL. N=59.

Hvem tar initiativ i oppdrag fra næringslivet?

I oppdrag fra næringslivet hvor klimatilpasning har inngått, svarer respondentene at det oftest er konsulentene som har tatt initiativ eller stilt krav til at klimatilpasning skal være en del av prosjektet. 9% svarer at de alltid, og 17% svarer at de ofte tar initiativ til å inkludere klimatilpasning i oppdraget og «selger det inn» til oppdragsgiver. 12% svarer at oppdragsgiver alltid og 11% svarer at oppdragsgiver ofte har tydelig definert klimatilpasning som en del av oppdraget. Sjeldnest er det et delt initiativ, hvor klimatilpasning er implisitt en del av oppdraget og derfor blir vektlagt. 1% svarer at dette alltid og 10% svarer at dette ofte skjer.

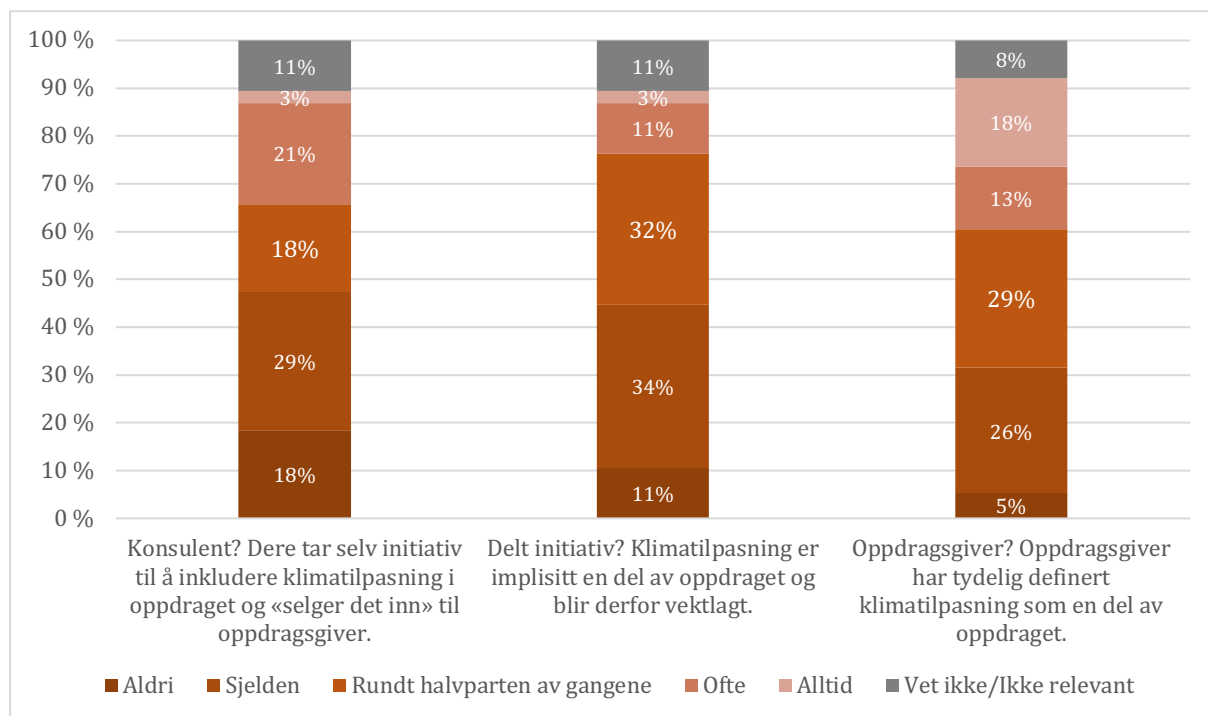

Figur 6.a. «I oppdragene fra næringslivet hvor klimatilpasning har inngått, hvem har tatt initiativet eller stilt krav til at klimatilpasning skal være en del av prosjektet? (Dette gjelder også oppdrag fra privat totalentreprenør i et offentlig finansiert prosjekt)». Svar i prosent. Alle svar. N=82.

Respondentene fra RIF svarer at det oftest er oppdragsgiver som har tatt initiativ eller stilt krav til at klimatilpasning skal være en del av prosjektet, i oppdrag fra næringslivet. 18% svarer at oppdragsgiver alltid og 13% svarer at oppdragsgiver ofte har tydelig definert klimatilpasning som en del av oppdraget.

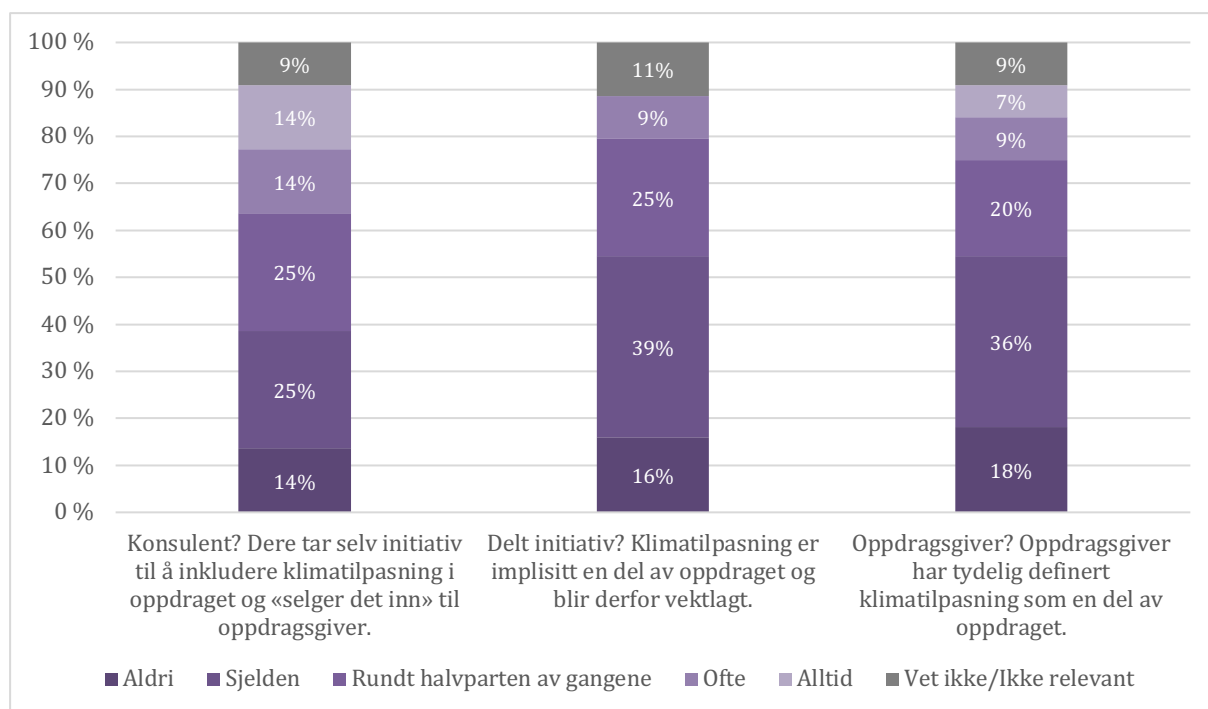
Dette er et skifte sammenlignet med 2020-undersøkelsen, hvor respondentene fra RIF svarte at det oftest var konsulenten selv som tok initiativ til å inkludere klimatilpasning i oppdraget og «solgte det inn» til oppdragsgiver. Der svarte 7% at

konsulentene alltid og 26% at konsulentene ofte tok initiativ til å inkludere klimatilpasning i oppdraget.

Figur 6.b. «I oppdragene fra næringslivet hvor klimatilpasning har inngått, hvem har tatt initiativet eller stilt krav til at klimatilpasning skal være en del av prosjektet? (Dette gjelder også oppdrag fra privat totalentreprenør i et offentlig finansiert prosjekt)». Svar i prosent. Svar fra RIF. N=38.

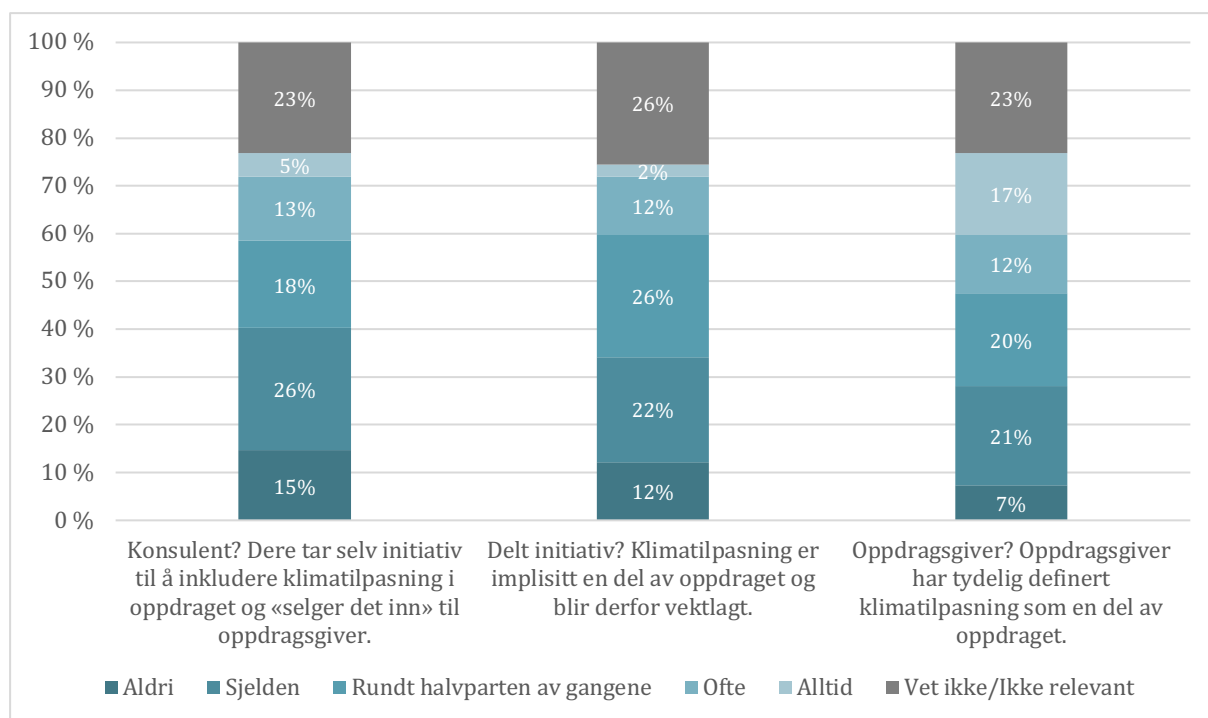
Respondentene fra NAL svarer at det oftest er konsulenten selv som har tatt initiativ eller stilt krav til at klimatilpasning skal være en del av prosjektet, i oppdrag fra næringslivet. 14% svarer at de alltid og 14% svarer at de ofte har tatt initiativ til å inkludere klimatilpasning i oppdraget og «selger det inn» til oppdragsgiver.

Figur 6.c. «I oppdragene fra næringslivet hvor klimatilpasning har inngått, hvem har tatt initiativet eller stilt krav til at klimatilpasning skal være en del av prosjektet? (Dette gjelder også oppdrag fra privat totalentreprenør i et offentlig finansiert prosjekt)». Svar i prosent. Svar fra NAL. N=44.

Hvem tar initiativ i oppdrag fra offentlig forvaltning?

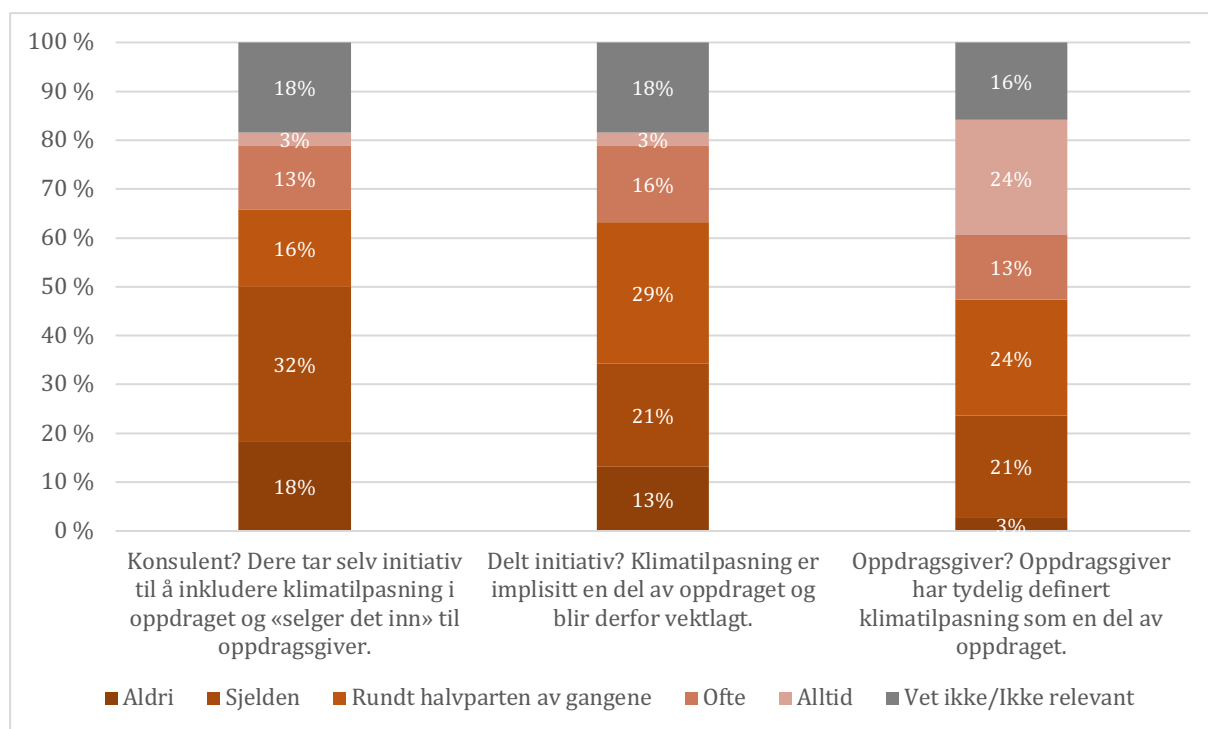
I oppdrag fra offentlig forvaltning hvor klimatilpasning har inngått, svarer respondentene at det oftest er oppdragsgiver som har tatt initiativ eller stilt krav til at klimatilpasning skal være en del av prosjektet. 17% svarer at oppdragsgiver alltid, og 12% svarer at oppdragsgiver ofte har tydelig definert klimatilpasning som en del av oppdraget. 5% svarer at konsulenten alltid og 13% svarer at konsulenten ofte selv tar initiativ til å inkludere klimatilpasning i oppdraget og «selger det inn» til oppdragsgiver. Sjeldnest er det et delt initiativ, hvor klimatilpasning er implisitt en del av oppdraget og derfor blir vektlagt. 2% svarer at dette alltid og 12% svarer at dette ofte skjer.

Figur 7.a. «I oppdragene fra offentlig forvaltning hvor klimatilpasning har inngått, hvem har tatt initiativet eller stilt krav til at klimatilpasning skal være en del av prosjektet?» Svar i prosent. Alle svar. N=82.

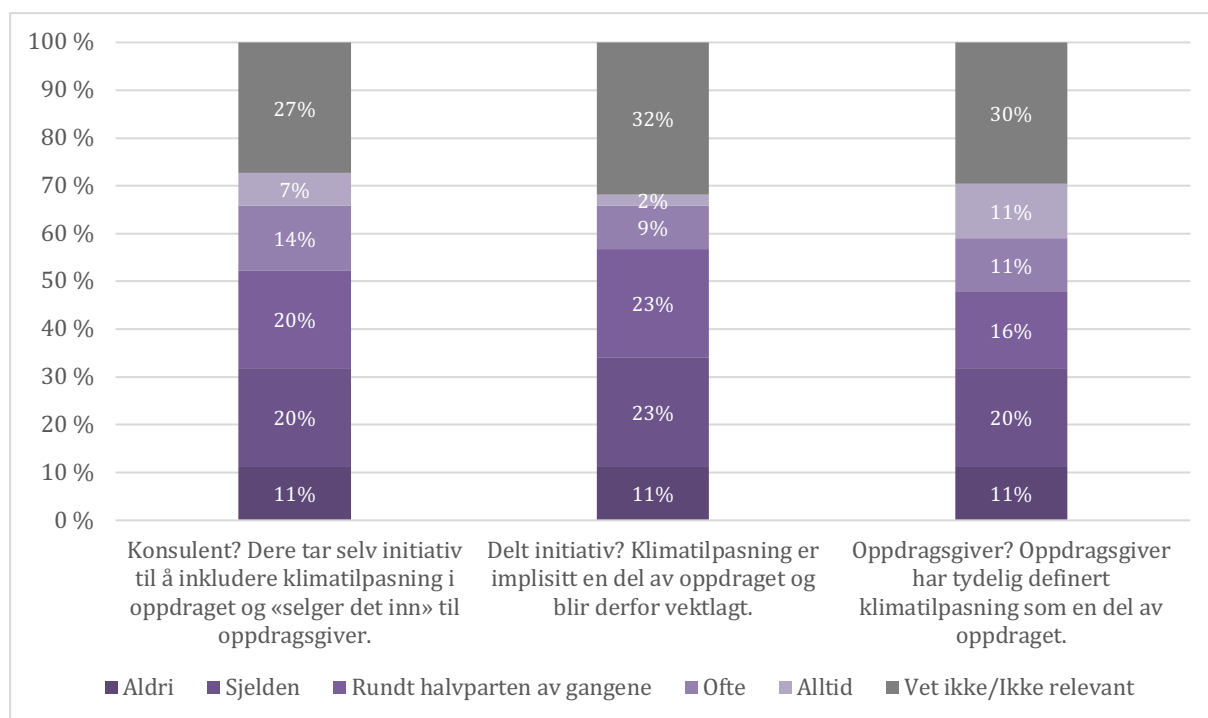
Respondentene fra RIF svarer at det oftest er oppdragsgiver som har tatt initiativ eller stilt krav til at klimatilpasning skal være en del av prosjektet, i oppdrag fra offentlig forvaltning. 24% svarer at oppdragsgiver alltid og 13% svarer at oppdragsgiver ofte har tydelig definert klimatilpasning som en del av oppdraget.

I 2020-undersøkelsen kom det også frem at oppdragsgiver oftest tok initiativ eller stilte krav til at klimatilpasning skulle være en del av prosjektet, i oppdrag fra offentlig forvaltning. Da svarte 16% at oppdragsgiver alltid og 26% at oppdragsgiver ofte tok initiativ til å inkludere klimatilpasning i oppdraget.

Figur 7.b. «I oppdragene fra offentlig forvaltning hvor klimatilpasning har inngått, hvem har tatt initiativet eller stilt krav til at klimatilpasning skal være en del av prosjektet?» Svar i prosent. Svar fra RIF. N=38.

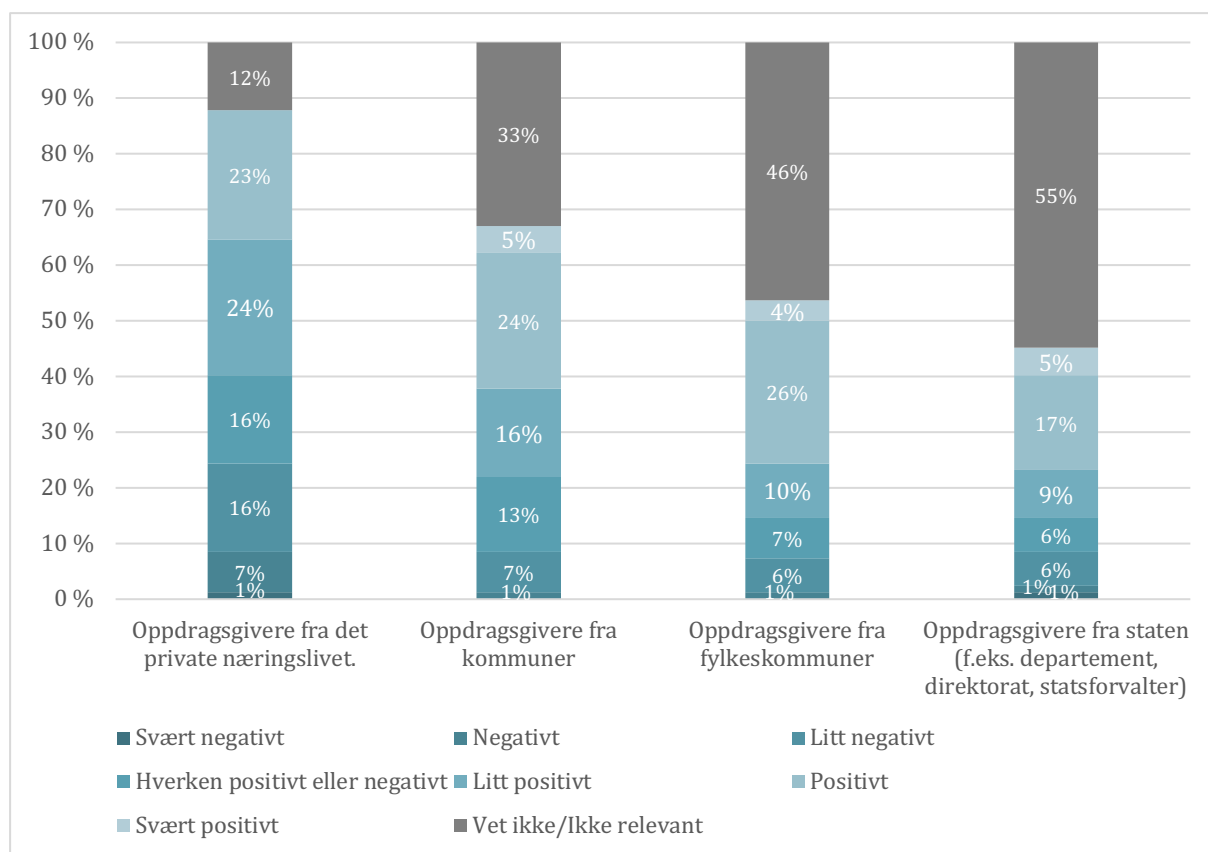
Respondentene fra NAL svarer at det oftest er oppdragsgiver selv som har tatt initiativ eller stilt krav til at klimatilpasning skal være en del av prosjektet i oppdrag fra offentlig forvaltning. 11% svarer at oppdragsgiver alltid og 11% svarer at oppdragsgiver har tydelig definert klimatilpasning som en del av oppdraget.

Figur 7.c. «I oppdragene fra offentlig forvaltning hvor klimatilpasning har inngått, hvem har tatt initiativet eller stilt krav til at klimatilpasning skal være en del av prosjektet?» Svar i prosent. Svar fra NAL. N=44.

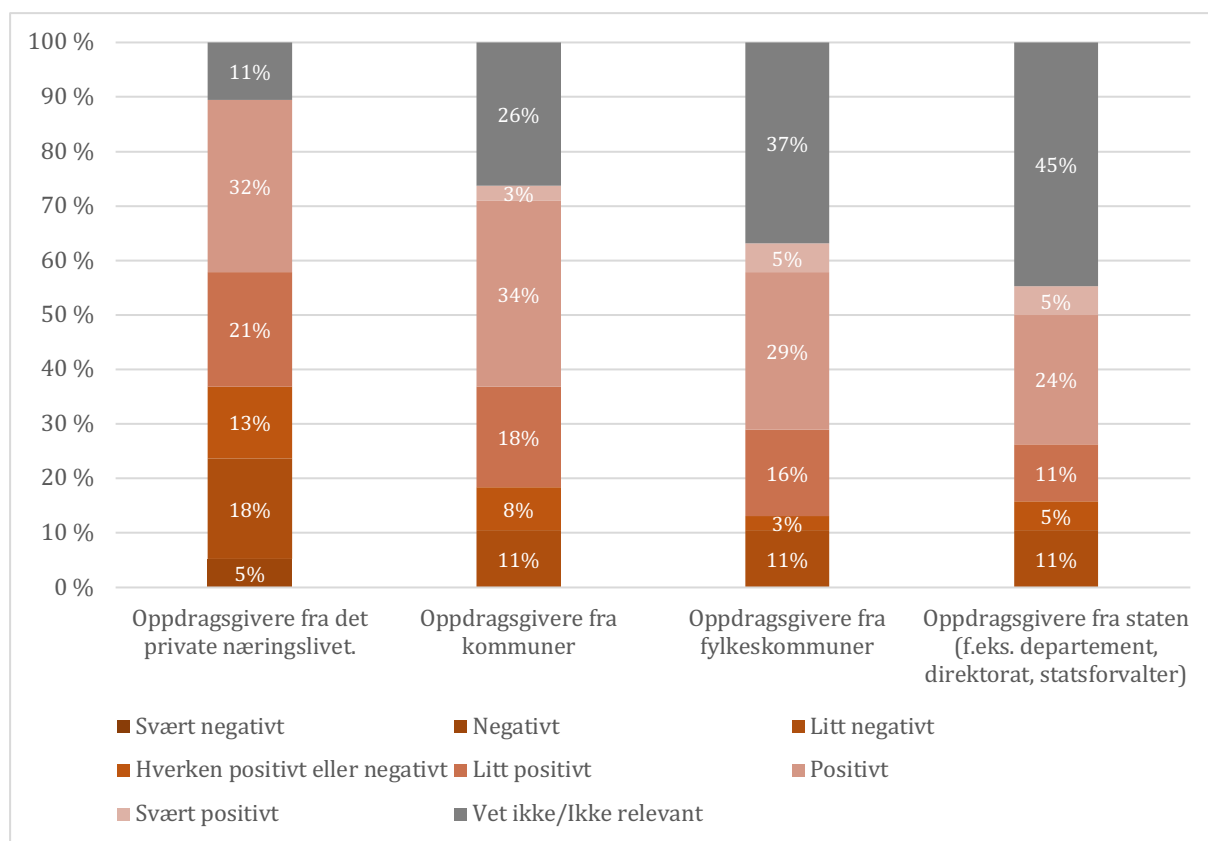
Hvor positivt er det å ta initiativ?

Konsulentene svarer at det, etter egen erfaring, er oppdragsgivere fra det private næringslivet som stiller seg mest positiv til at fysisk klimarisiko blir påpekt og at klimatilpasningstiltak blir inkludert som del av oppdraget. 23% og 24% svarer at de oppfatter oppdragsgivere fra det private næringslivet som henholdsvis svært positive og positive til dette. Likevel er det også oppdragsgivere fra det private næringslivet som stiller seg mest negativ til at fysisk klimarisiko blir påpekt og at klimatilpasningstiltak blir inkludert som del av oppdraget. 1% svarer svært negativt, 7% svarer negativt og 16% svarer litt negativt for denne gruppen oppdragsgivere. Dette kan forklares ved at denne kategorien har færrest «Vet ikke/Ikke relevant» svar, noe som tydelig preger de tre andre kategoriene.

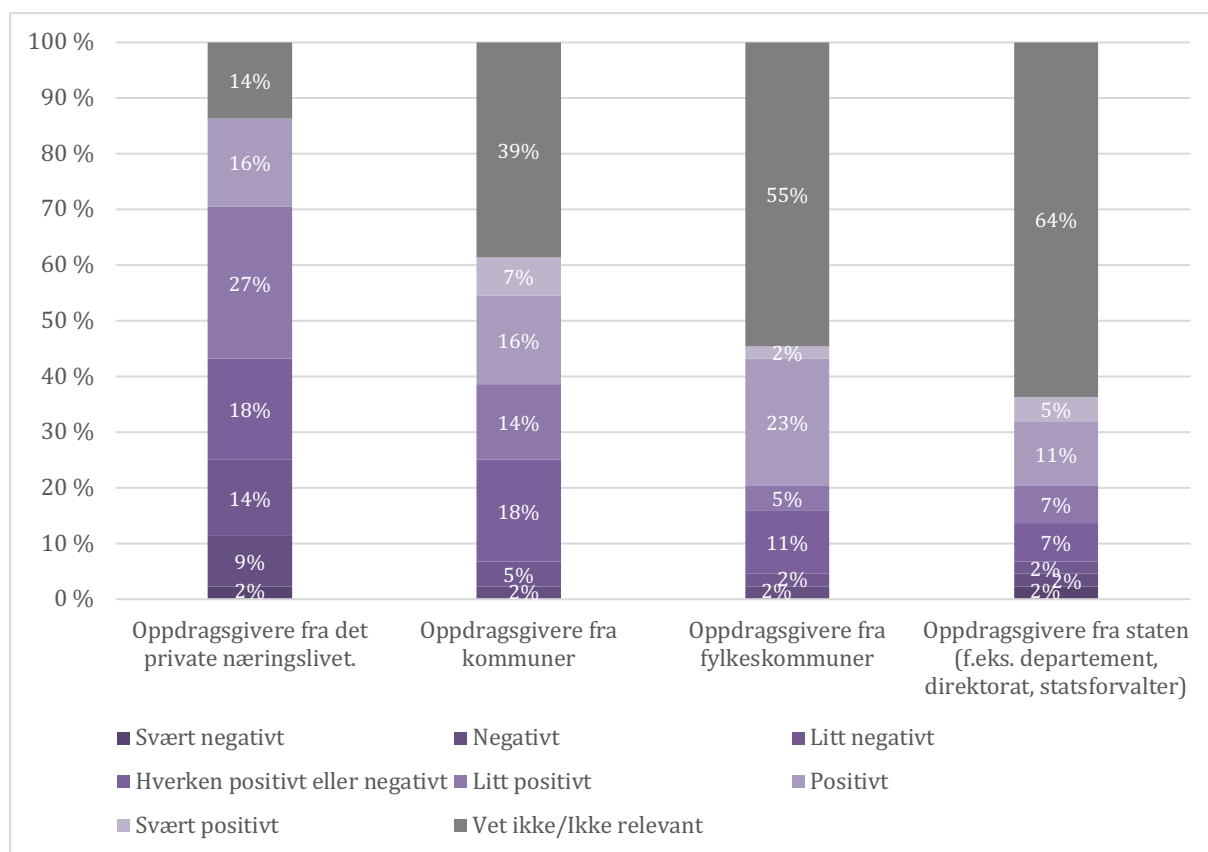
Figur 8.a. «I dette spørsmålet er vi interesserte i hvordan ulike oppdragsgivere oppfatter initiativ fra konsulent om å inkludere klimatilpasning i prosjekt. Etter din erfaring, stiller følgende oppdragsgivere seg stort sett positivt eller negativt til at fysisk klimarisiko blir påpekt og klimatilpasningstiltak inkludert som del i oppdrag?» Svar i prosent. Alle svar. N=82.

Konsulentene fra RIF svarer at det, etter egen erfaring, er oppdragsgivere fra kommuner som stiller seg mest positiv til at fysisk klimarisiko blir påpekt og at klimatilpasningstiltak blir inkludert som del av oppdraget. 3% og 34% svarer at de oppfatter oppdragsgivere fra kommuner som henholdsvis svært positive og positive til dette. Videre svarer konsulentene fra RIF at det er oppdragsgivere fra det private næringslivet som stiller seg mest negativ til at fysisk klimarisiko blir påpekt og at klimatilpasningstiltak blir inkludert som del av oppdraget. 5% svarer svært negativt, 18% svarer negativt og 13% svarer litt negativt for denne gruppen oppdragsgivere.

Figur 8.b. «I dette spørsmålet er vi interesserte i hvordan ulike oppdragsgivere oppfatter initiativ fra konsulent om å inkludere klimatilpasning i prosjekt. Etter din erfaring, stiller følgende oppdragsgivere seg stort sett positivt eller negativt til at fysisk klimarisiko blir påpekt og klimatilpasningstiltak inkludert som del i oppdrag?» Svar i prosent. Svar fra RIF. N=38.

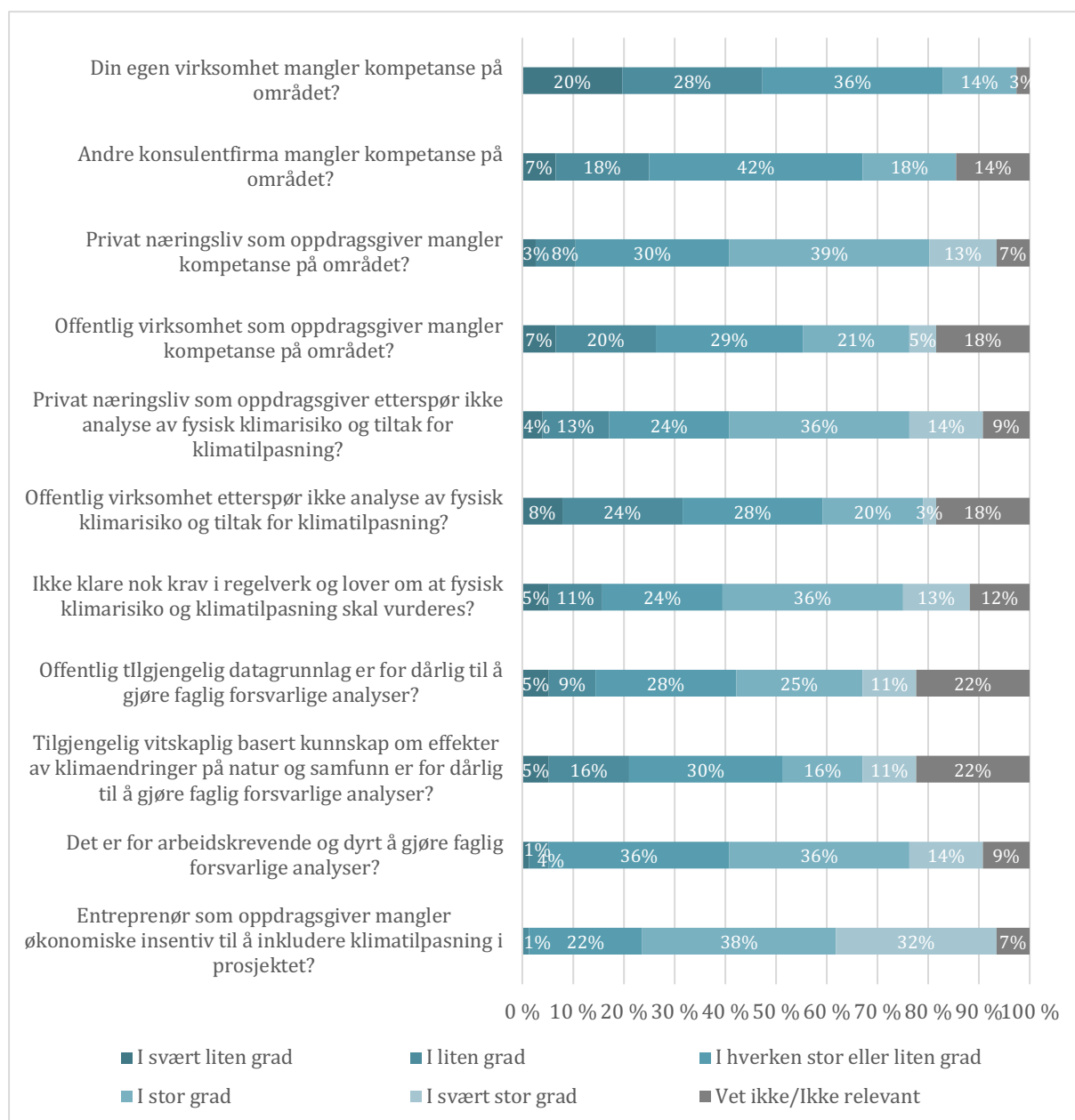
Konsulentene fra NAL svarer at det, etter egen erfaring, er oppdragsgivere fra fylkeskommuner som stiller seg mest positiv til at fysisk klimarisiko blir påpekt og at klimatilpasningstiltak blir inkludert som del av oppdraget. 2% og 23% svarer at de oppfatter oppdragsgivere fra fylkeskommuner som henholdsvis svært positive og positive til dette. Videre svarer konsulentene fra NAL at det er oppdragsgivere fra det private næringslivet som stiller seg mest negativ til at fysisk klimarisiko blir påpekt og at klimatilpasningstiltak blir inkludert som del av oppdraget. 2% svarer svært negativt, 9% svarer negativt og 14% svarer litt negativt for denne gruppen oppdragsgivere.

Figur 8.c. «I dette spørsmålet er vi interesserte i hvordan ulike oppdragsgivere oppfatter initiativ fra konsulent om å inkludere klimatilpasning i prosjekt. Etter din erfaring, stiller følgende oppdragsgivere seg stort sett positivt eller negativt til at fysisk klimarisiko blir påpekt og klimatilpasningstiltak inkludert som del i oppdrag?» Svar i prosent. Svar fra NAL. N=44.

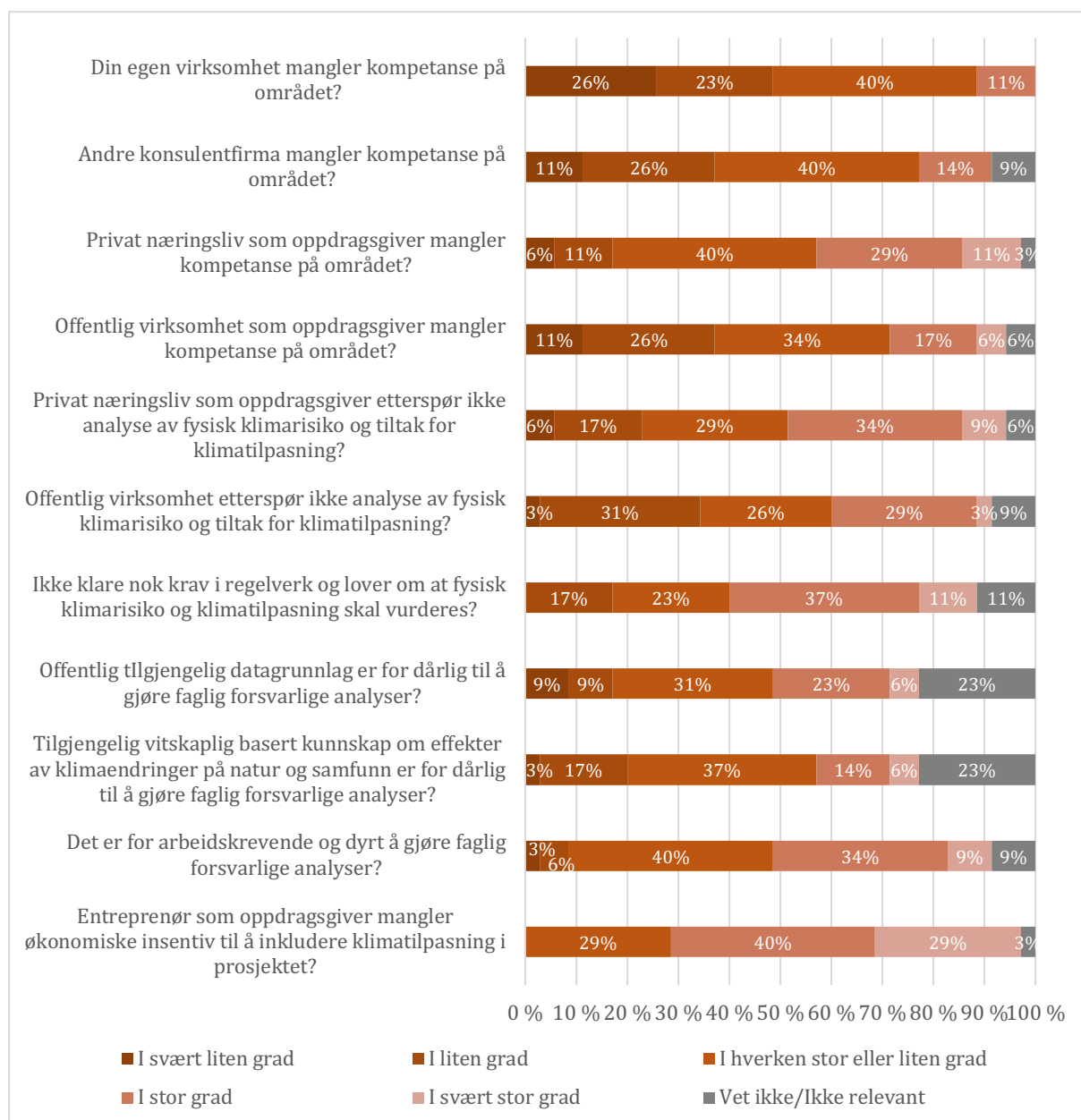
Hva er barrierene?

Respondentene svarer at det er det største barrierer for å få gjennomført tiltak for tilpasning til klimaendringer i konsulentoppdrag knyttet til at entreprenør som oppdragsgiver mangler økonomiske insentiv til å inkludere klimatilpasning i prosjektet. 32% og 38% svarer at dette henholdsvis i svært stor grad og i stor grad er en barriere. Videre blir manglende kompetanse på området hos oppdragsgivere fra privat næringsliv sett på som en stor barriere, hvor 13% svarer i svært stor grad og 39% svarer i stor grad. Respondentene svarer at egen virksomhets manglende kompetanse på området er den minste barrieren.

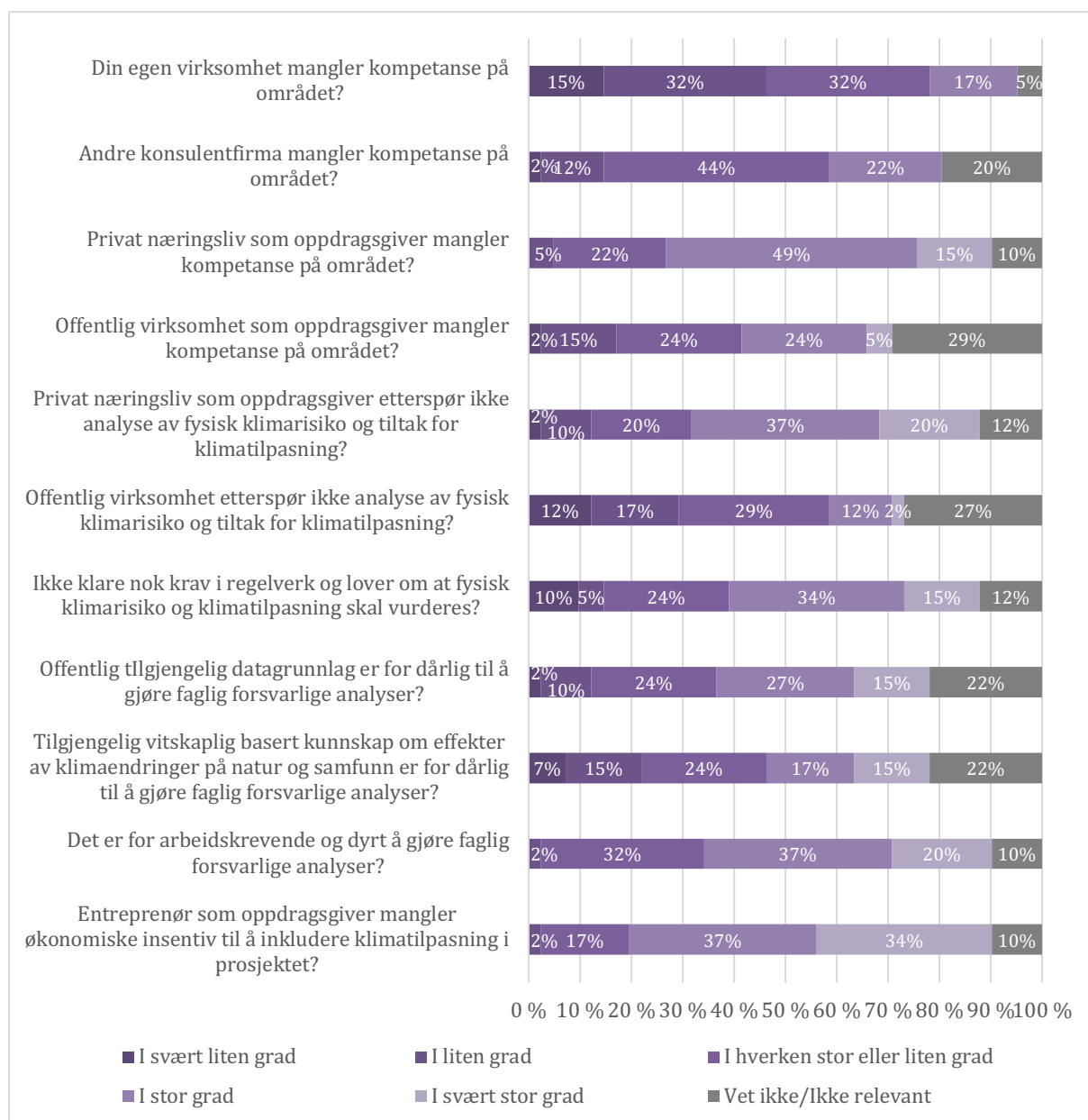
Figur 9.a. «Hva mener du er barrierer for å få gjennomført tiltak for tilpasning til klimaendringer i konsulentoppdrag?» Svar i prosent. Alle svar. N=76.

Respondentene fra RIF svarer at det er det største barrierer for å få gjennomført tiltak for tilpasning til klimaendringer i konsulentoppdrag knyttet til at entreprenør som oppdragsgiver mangler økonomiske insentiv til å inkludere klimatilpasning i prosjektet. 29% og 40% svarer at dette henholdsvis i svært stor grad og i stor grad er en barriere. Respondentene fra RIF svarer at egen virksomhets manglende kompetanse på området er den minste barrieren.

Figur 9.b. «Hva mener du er barrierer for å få gjennomført tiltak for tilpassing til klimaendringer i konsulentoppdrag?» Svar i prosent. Svar fra RIF. N=35.

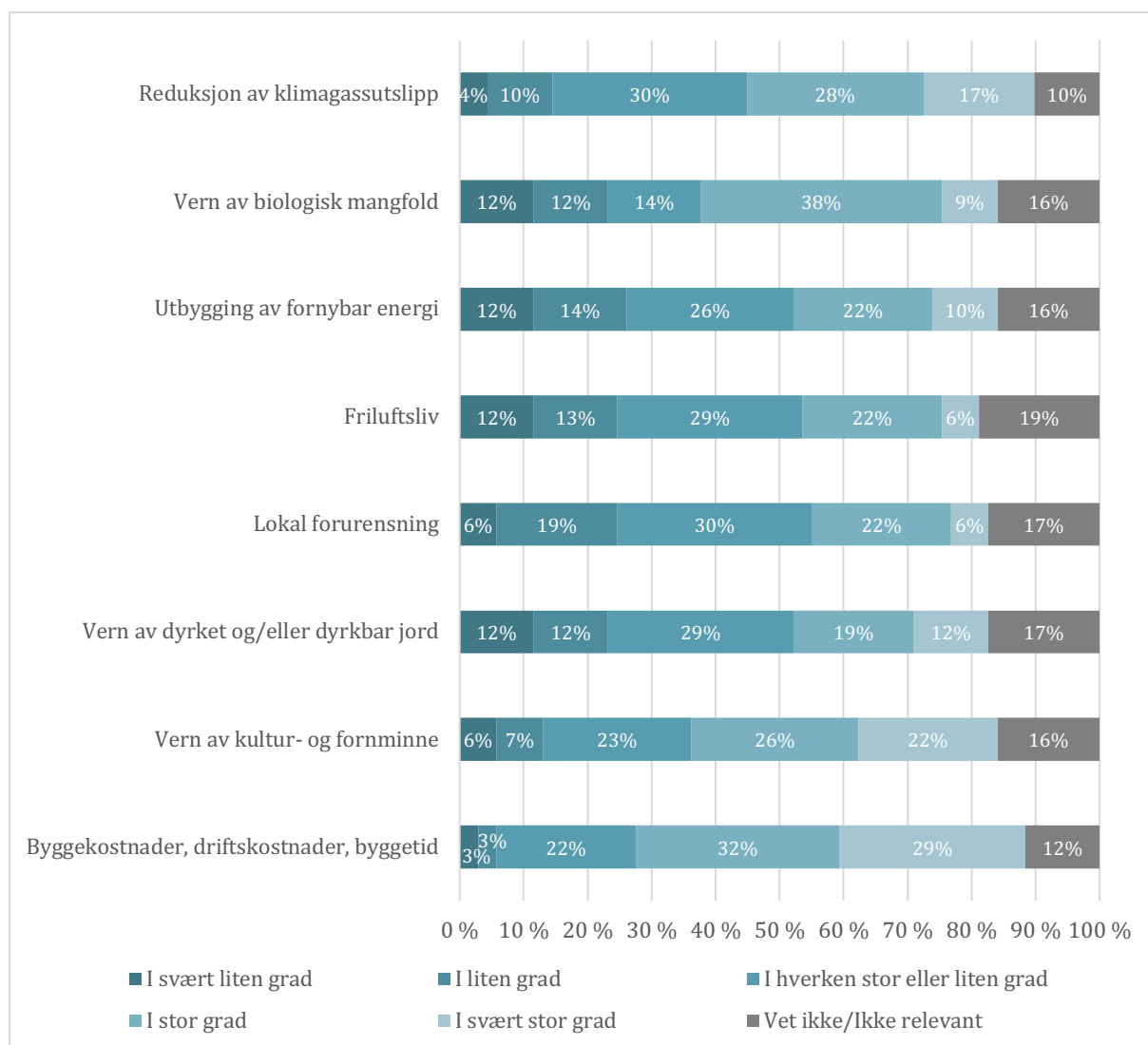
Respondentene fra NAL svarer at det er det største barrierer for å få gjennomført tiltak for tilpasning til klimaendringer i konsulentoppdrag knyttet til at entreprenør som oppdragsgiver mangler økonomiske insentiv til å inkludere klimatilpasning i prosjektet. 34% og 37% svarer at dette henholdsvis i svært stor grad og i stor grad er en barriere. Respondentene fra RIF svarer at egen virksomhets manglende kompetanse på området er den minste barrieren.

Figur 9.c. «Hva mener du er barrierer for å få gjennomført tiltak for tilpassing til klimaendringer i konsulentoppdrag?» Svar i prosent. Svar fra NAL. N=41.

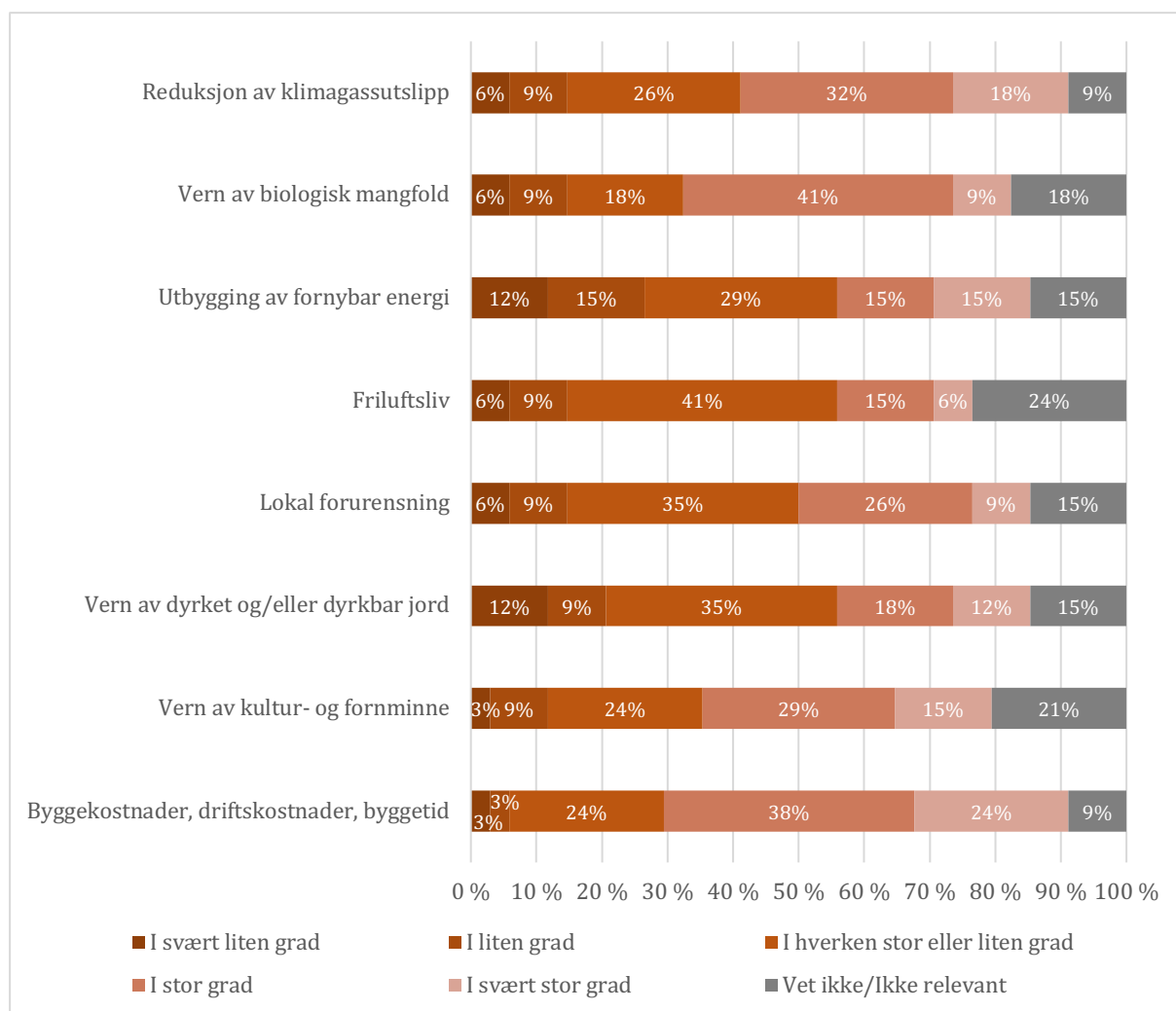
Samspill mellom klimatilpasning og andre fagområder?

Konsulentene svarer at de i størst grad har vurdert klimatilpasningstiltak i samband med byggekostnader, driftskostnader og byggetid i oppdrag hvor klimatilpasning har inngått. 29% og 32% svarer at de henholdsvis i svært stor grad og i stor grad gjør dette. Videre svarer 12% og 14% av konsulentene at de henholdsvis i svært liten grad og i liten grad har vurdert utbygging av fornybar energi i samband med klimatilpasningstiltak i oppdrag hvor klimatilpasning har inngått.

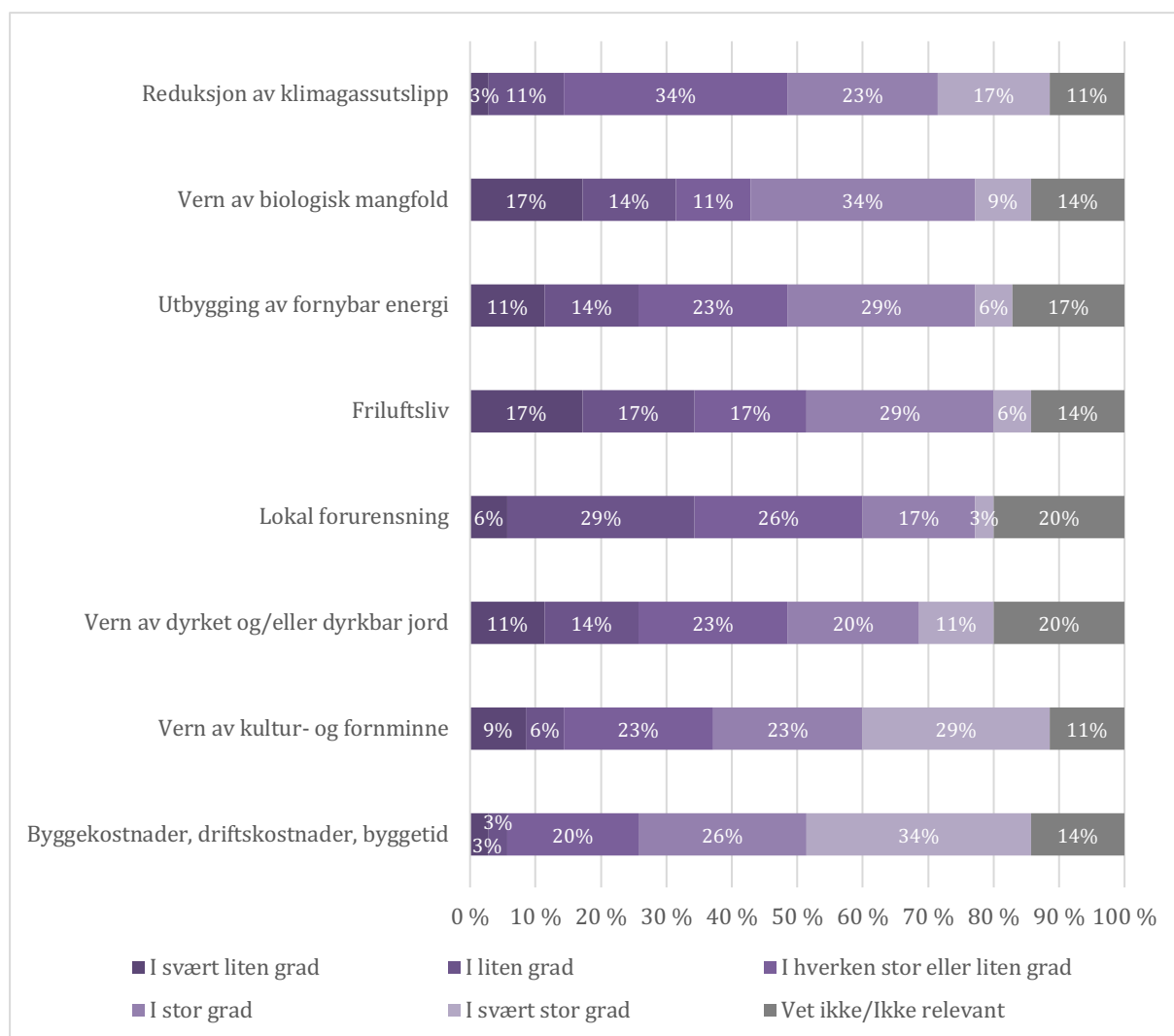
Figur 10.a. «I oppdrag hvor klimatilpasning har inngått, i hvilken grad har dere vurdert klimatilpasningstiltak i samband med andre viktige klimaer-, miljø- eller kultur-hensyn (gjennom f.eks. å identifisere konflikter eller vinn-vinn-tiltak)?» Svar i prosent. Alle svar. N=69,

Konsulentene i RIF svarer at de i størst grad har vurdert klimatilpasningstiltak i samband med byggekostnader, driftskostnader og byggetid i oppdrag hvor klimatilpasning har inngått. 24% og 38% svarer at de henholdsvis i svært stor grad og i stor grad gjør dette. Videre svarer 12% og 15% av konsulentene i RIF at de henholdsvis i svært liten grad og i liten grad har vurdert utbygging av fornybar energi i samband med klimatilpasningstiltak i oppdrag hvor klimatilpasning har inngått.

Figur 10.b. «I oppdrag hvor klimatilpasning har inngått, i hvilken grad har dere vurdert klimatilpasningstiltak i samband med andre viktige klimaer-, miljø- eller kultur-hensyn (gjennom f.eks. å identifisere konflikter eller vinn-vinn-tiltak)?» Svar i prosent. Svar fra RIF. N=34.

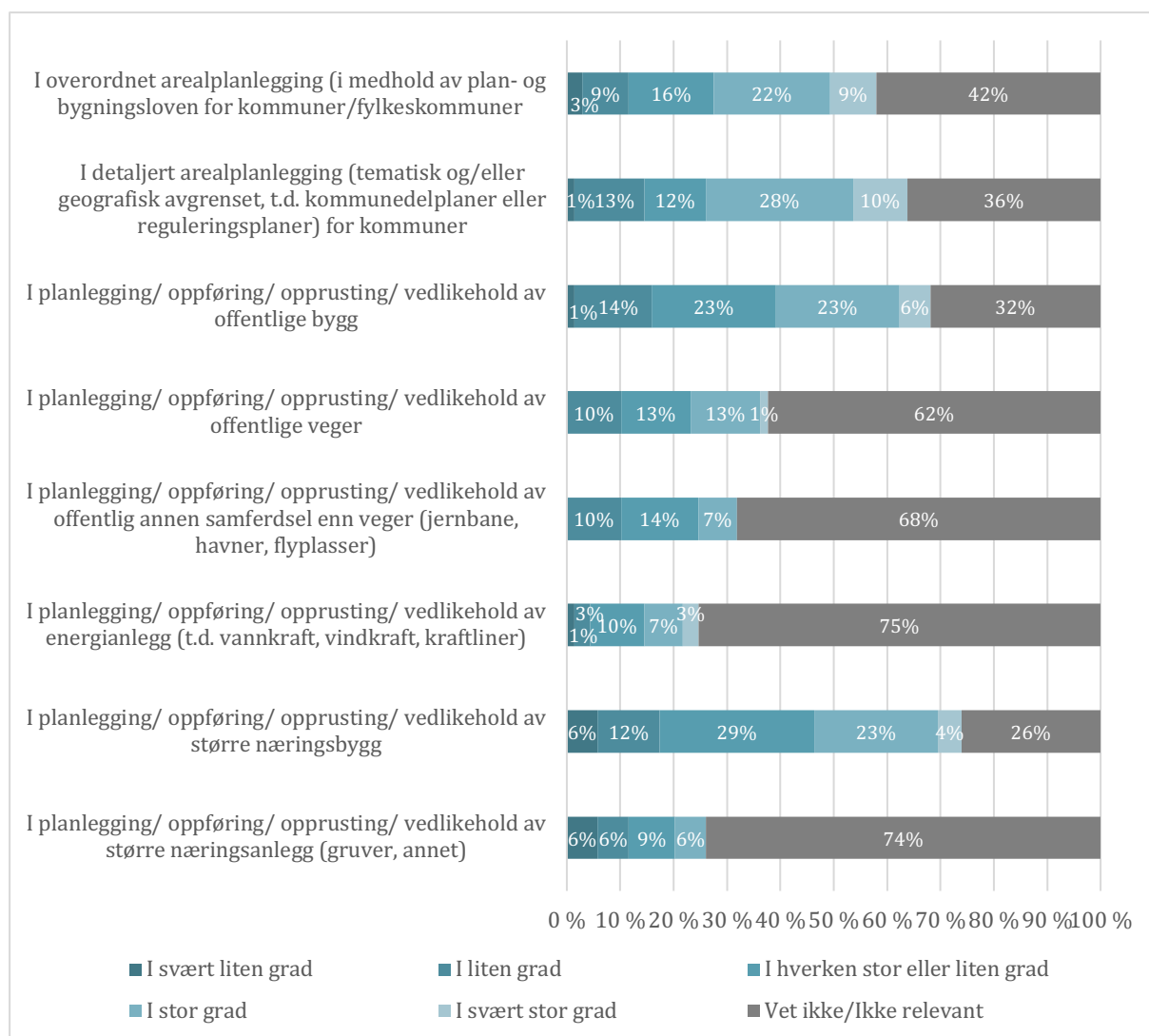
Konsulentene i NAL svarer at de i størst grad har vurdert klimatilpasningstiltak i samband med byggekostnader, driftskostnader og byggetid i oppdrag hvor klimatilpasning har inngått. 34% og 26% svarer at de henholdsvis i svært stor grad og i stor grad gjør dette. Videre svarer 17% og 17% av konsulentene i NAL at de henholdsvis i svært liten grad og i liten grad har vurdert friluftsliv i samband med klimatilpasningstiltak i oppdrag hvor klimatilpasning har inngått.

Figur 10.c. «I oppdrag hvor klimatilpasning har inngått, i hvilken grad har dere vurdert klimatilpasningstiltak i samband med andre viktige klimaer-, miljø- eller kultur-hensyn (gjennom f.eks. å identifisere konflikter eller vinn-vinn-tiltak)?» Svar i prosent. Svar fra NAL. N=35.

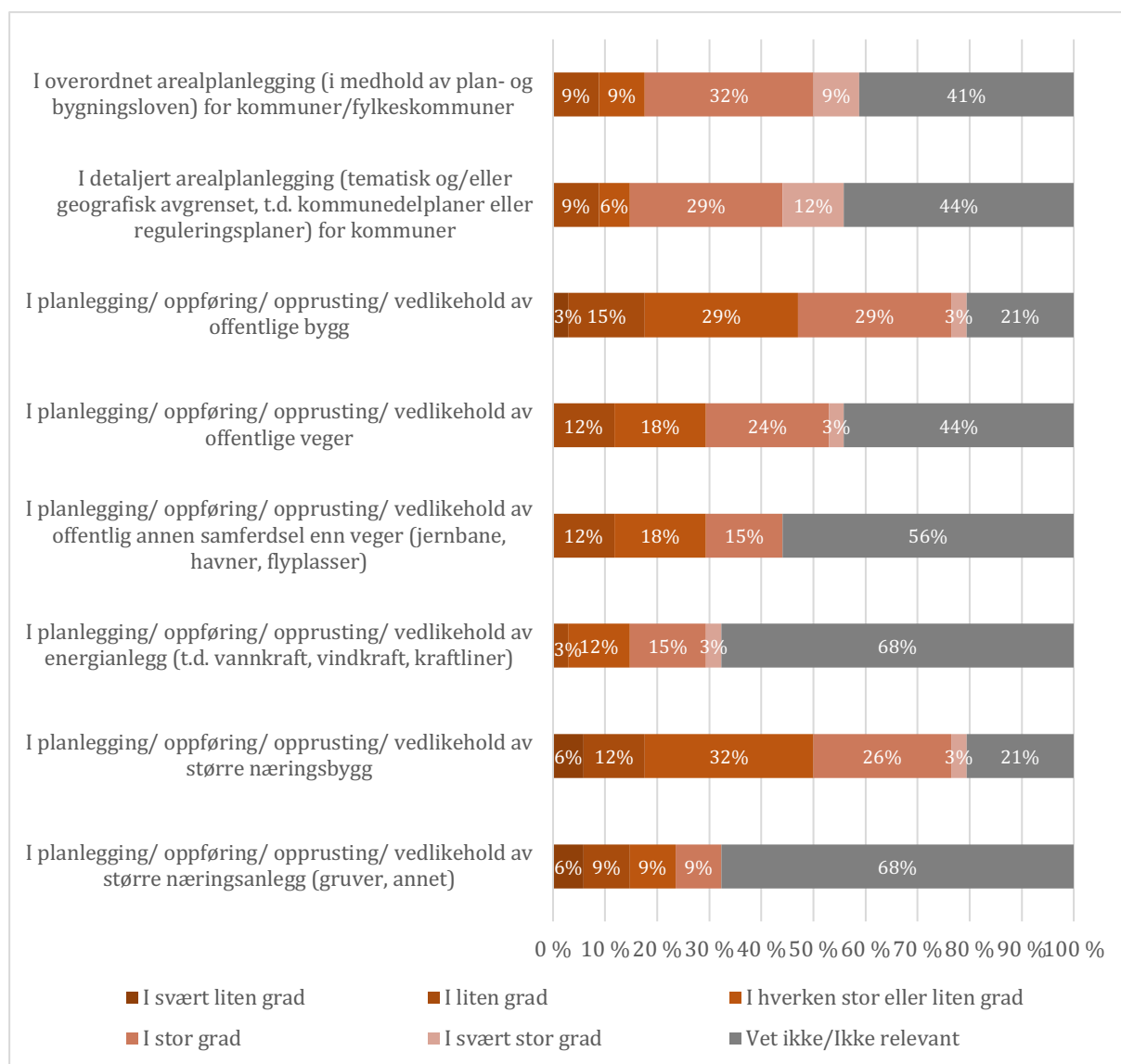
I hvilke prosjekt blir samspillseffekter vurdert?

Respondentene svarer at det i stor grad ikke er relevant eller at de ikke vet om samspill mellom klimatilpasningstiltak og andre viktige hensyn blir vurdert systematisk i ulike prosjekt i din virksomhet eller avdeling, for samtlige nevnte hensyn. For konsulentene hvor dette er relevant/de vet noe om dette, ses klimatilpasningstiltak oftest i samspill med detaljert arealplanlegging for kommuner. 10% og 28% svarer at de henholdsvis i svært stor grad og i stor grad systematisk vurderer dette samspillet. Videre ses klimatilpasningstiltak sjeldnest i samspill med planlegging/oppføring/opprusting/vedlikehold av større næringsanlegg. 0% og 6% svarer at de henholdsvis i svært stor grad og i stor grad systematisk vurderer dette samspillet.

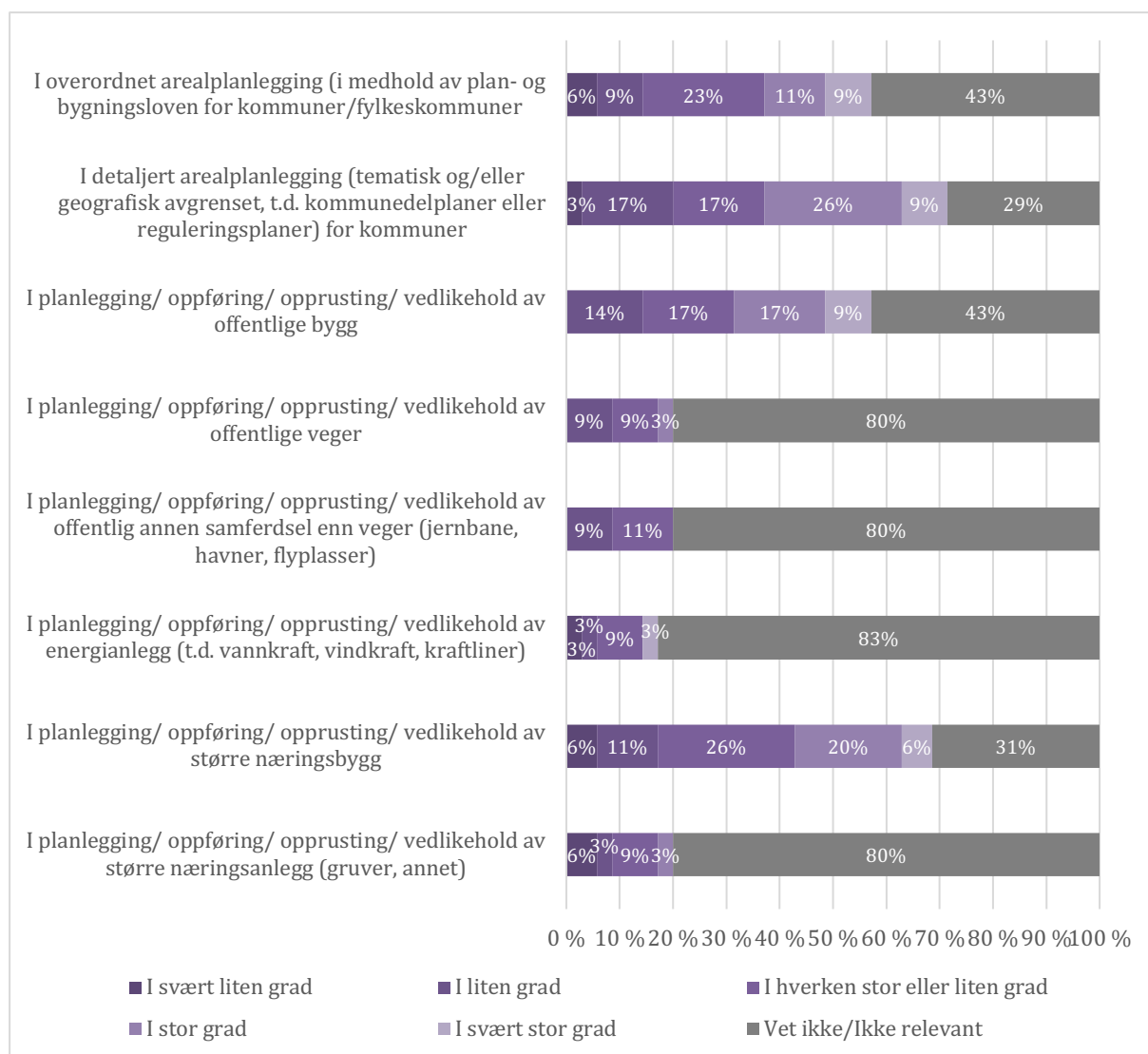
Figur 11.a. «Vennligst ta stilling til følgende påstand: Samspill mellom klimatilpasningstiltak og andre viktige hensyn (jf spm 11) blir vurdert systematisk i ulike prosjekt i din virksomhet eller avdeling.» Svar i prosent. Alle svar. N=69.

Respondentene fra RIF svarer at klimatilpasningstiltak oftest ses i samspill med overordnet arealplanlegging for kommuner/fylkeskommuner. 9% og 32% svarer at de henholdsvis i svært stor grad og i stor grad systematisk vurderer dette samspillet. Videre ses klimatilpasningstiltak sjeldnest i samspill med planlegging/oppføring/opprusting/vedlikehold av større næringsanlegg hos konsulenter fra RIF. 0% og 9% svarer at de henholdsvis i svært stor grad og i stor grad systematisk vurderer dette samspillet.

Figur 11.b. «Vennligst ta stilling til følgende påstand: Samspill mellom klimatilpasningstiltak og andre viktige hensyn (jf spm 11) blir vurdert systematisk i ulike prosjekt i din virksomhet eller avdeling.» Svar i prosent. Svar fra RIF. N=34.

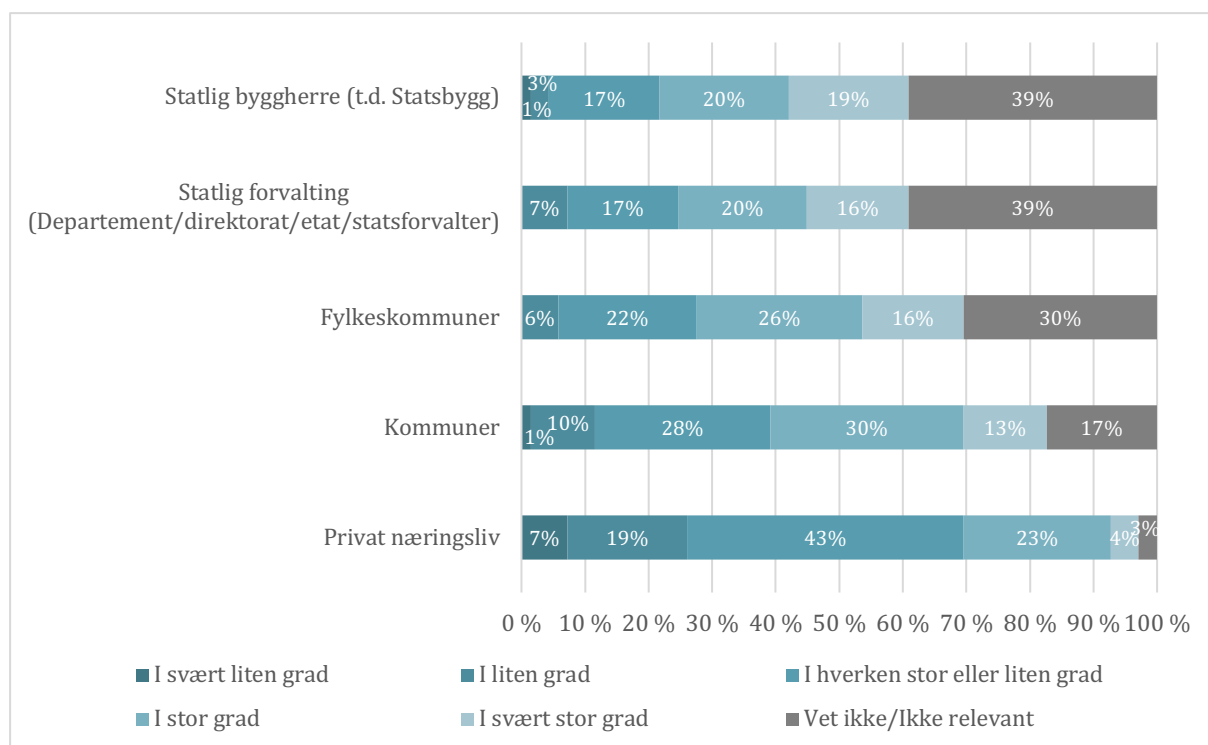
Respondentene fra NAL svarer at klimatilpasningstiltak oftest ses i samspill med detaljert arealplanlegging for kommuner. 9% og 26% svarer at de i svært stor grad og i stor grad systematisk vurderer dette samspillet. Videre ses klimatilpasningstiltak sjeldnest i samspill med planlegging/oppføring/opprusting/vedlikehold av offentlig annen samferdsel enn veger hos konsulenter fra NAL. 0% og 0% svarer at de henholdsvis i svært stor grad og i stor grad systematisk vurderer dette samspillet.

Figur 11.c. «Vennligst ta stilling til følgende påstand: Samspill mellom klimatilpasningstiltak og andre viktige hensyn (jf spm 11) blir vurdert systematisk i ulike prosjekt i din virksomhet eller avdeling.» Svar i prosent. Svar fra NAL. N=35.

Er klimatilpasning på dagsorden?

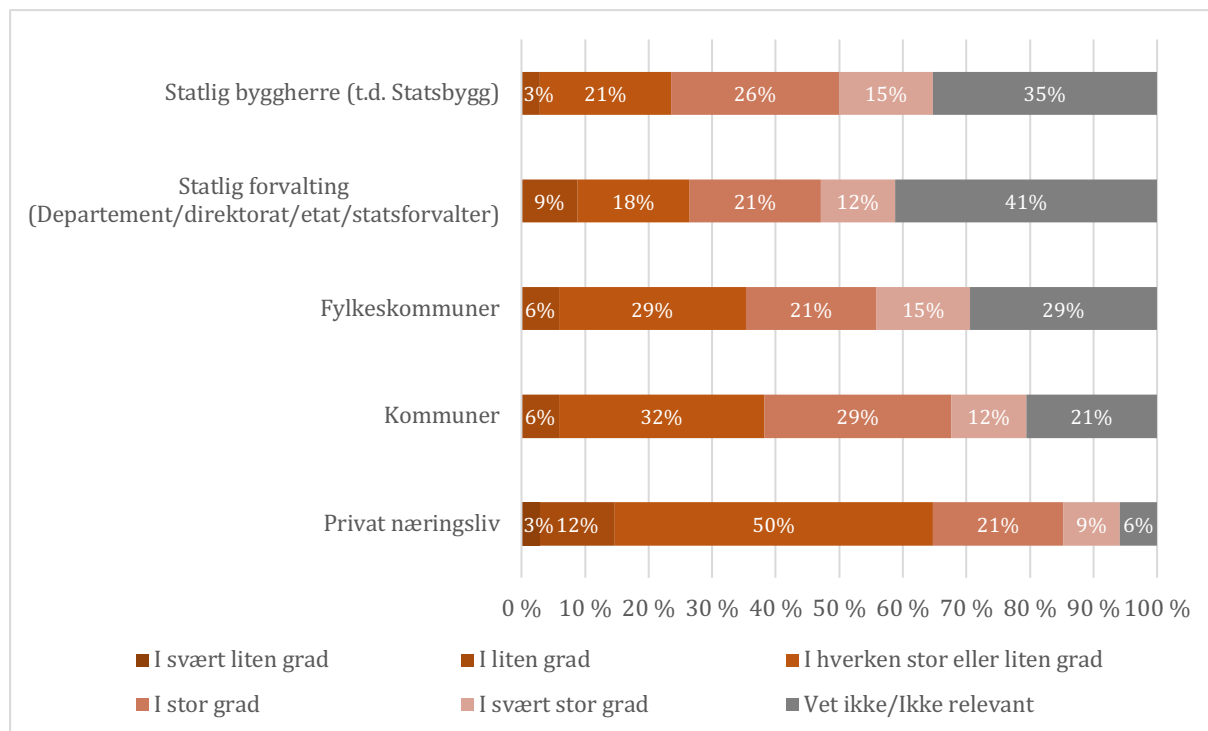
Konsulentene svarer at klimatilpasning i størst grad er på dagsorden hos oppdragsgivere i kommuner. 13% og 30% svarer at de henholdsvis i svært stor grad og i stor grad mener at klimatilpasning er på dagsorden hos disse oppdragsgiverne. Videre svarer konsulentene at klimatilpasning i minst grad er på dagsorden hos oppdragsgivere i privat næring. 7% og 19% svarer at klimatilpasning henholdsvis i svært liten grad og liten grad er på dagsorden hos disse oppdragsgiverne.

Figur 12.a. «I hvor stor grad mener dere at klimatilpasning er på dagsorden hos oppdragsgivere i følgende sektorer?» Svar i prosent. Alle svar. N=69.

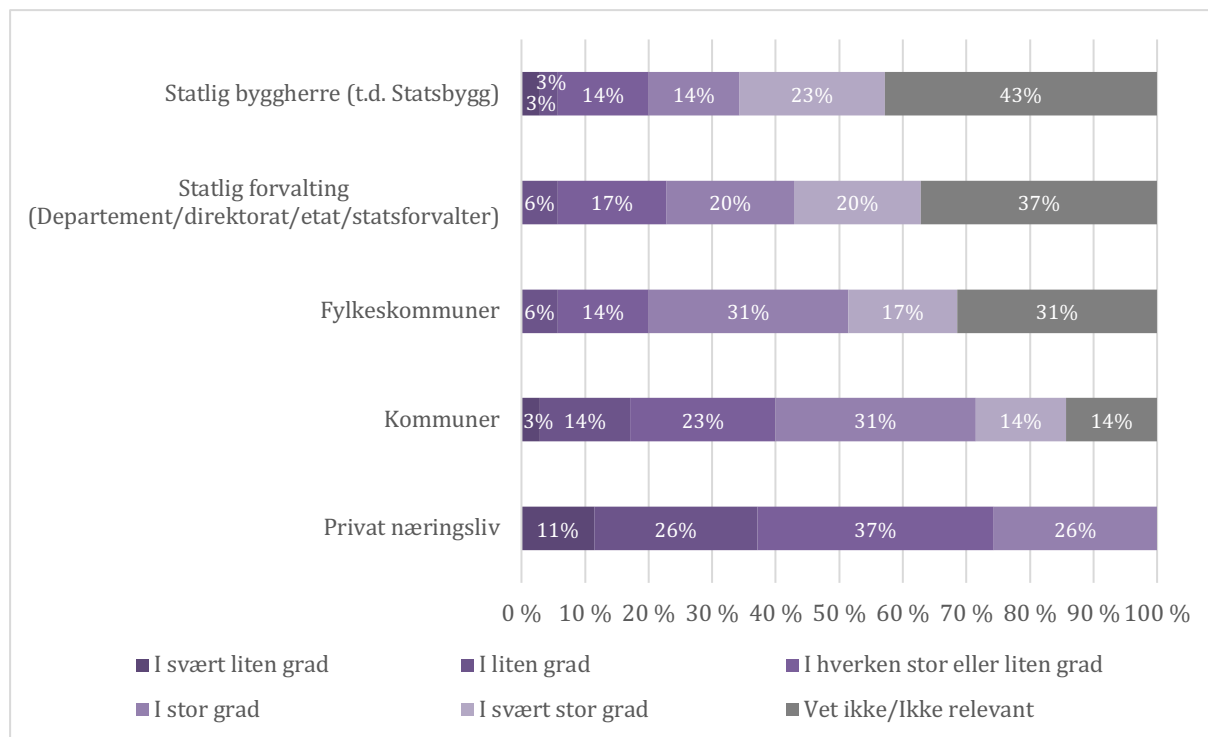
Konsulentene i RIF svarer at klimatilpasning i størst grad er på dagsorden hos statlig byggherre. 15% og 26% svarer at de henholdsvis i svært stor grad og i stor grad mener at klimatilpasning er på dagsorden hos denne oppdragsgiveren. Videre svarer konsulentene at klimatilpasning i minst grad er på dagsorden hos oppdragsgivere i privat næring. 3% og 12% svarer at klimatilpasning henholdsvis i svært liten grad og i liten grad er på dagsorden hos disse oppdragsgiverne.

I 2020-undersøkelsen svarte respondentene fra RIF at klimatilpasning oftest var på dagsorden hos oppdragsgivere i kommuner, hvor 9% i svært stor grad og 33% svarte i stor grad. Videre svarte konsulentene at det også da, var næringslivet som i minst grad hadde klimatilpasning på dagsorden. 10% og 29% svarer at klimatilpasning henholdsvis i svært liten grad og i liten grad er på dagsorden hos næringslivet. Her har det skjedd en nedgang fra 2020 til 2021. I 2020-undersøkelsen var statlig forvaltning og statlig byggherre presentert som svaralternativet «Annen offentlig forvaltning».

Figur 12.b. «I hvor stor grad mener dere at klimatilpasning er på dagsorden hos oppdragsgivere i følgende sektorer?» Svar i prosent. Svar fra RIF. N=34.

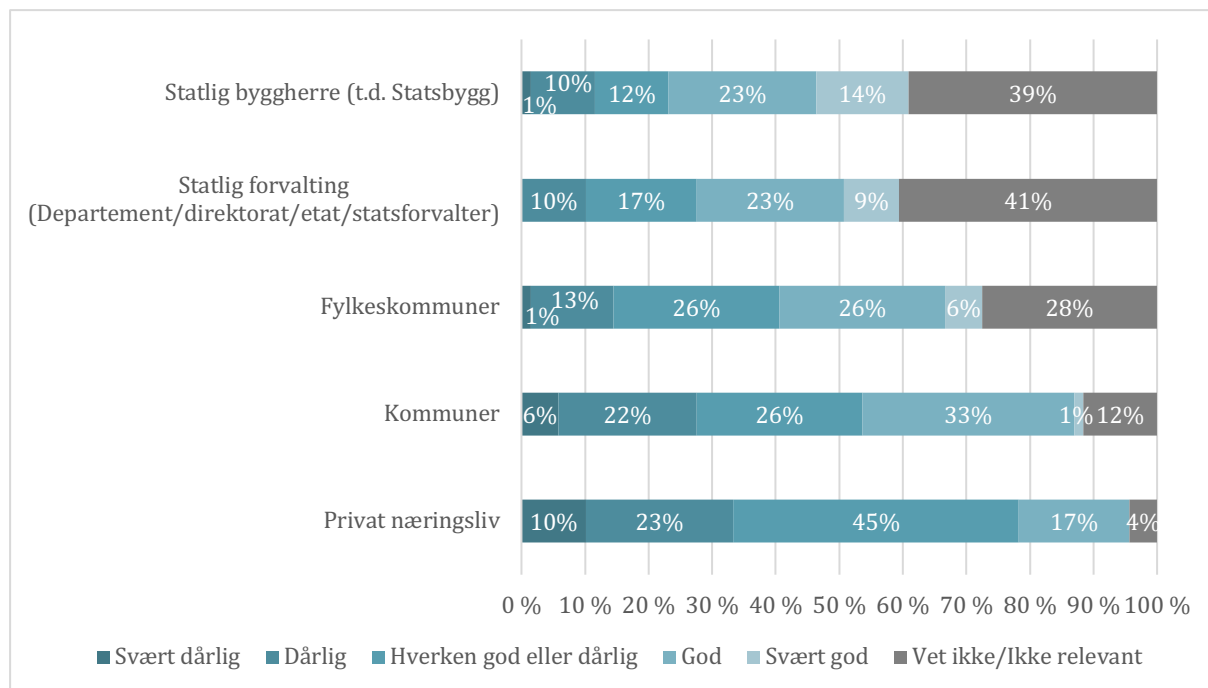
Konsulentene i NAL svarer at klimatilpasning i størst grad er på dagsorden hos oppdragsgivere i fylkeskommuner. 17% og 31% svarer at de henholdsvis i svært stor grad og i stor grad mener at klimatilpasning er på dagsorden hos disse oppdragsgiverne. Videre svarer konsulentene at klimatilpasning i minst grad er på dagsorden hos oppdragsgivere i privat næring. 11% og 26% svarer at klimatilpasning henholdsvis i svært liten grad og liten grad er på dagsorden hos disse oppdragsgiverne.

Figur 12.c. «I hvor stor grad mener dere at klimatilpasning er på dagsorden hos oppdragsgivere i følgende sektorer?» Svar i prosent. Svar fra NAL. N=35.

Kunnskap og kompetanse?

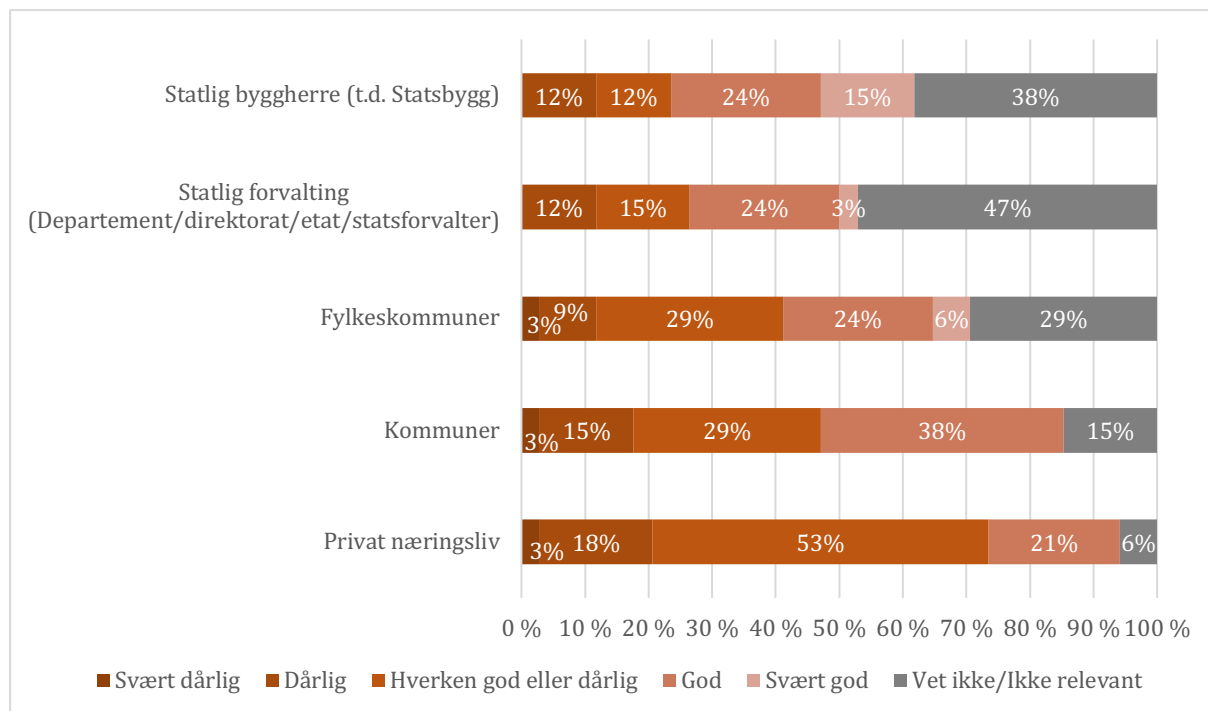
Respondentene svarer at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning er best hos statlig byggherre. 14% og 23% svarer at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning hos statlig byggherre er henholdsvis svært god og god. Videre svarer respondentene at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning er dårligst hos privat næring. 10% og 23% svarer at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning hos oppdragsgivere fra privat næring er henholdsvis svært dårlig og dårlig.

Figur 13.a. «Hvor god mener dere at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning er hos oppdragsgivere i følgende sektorer?» Svar i prosent. Alle svar. N=69.

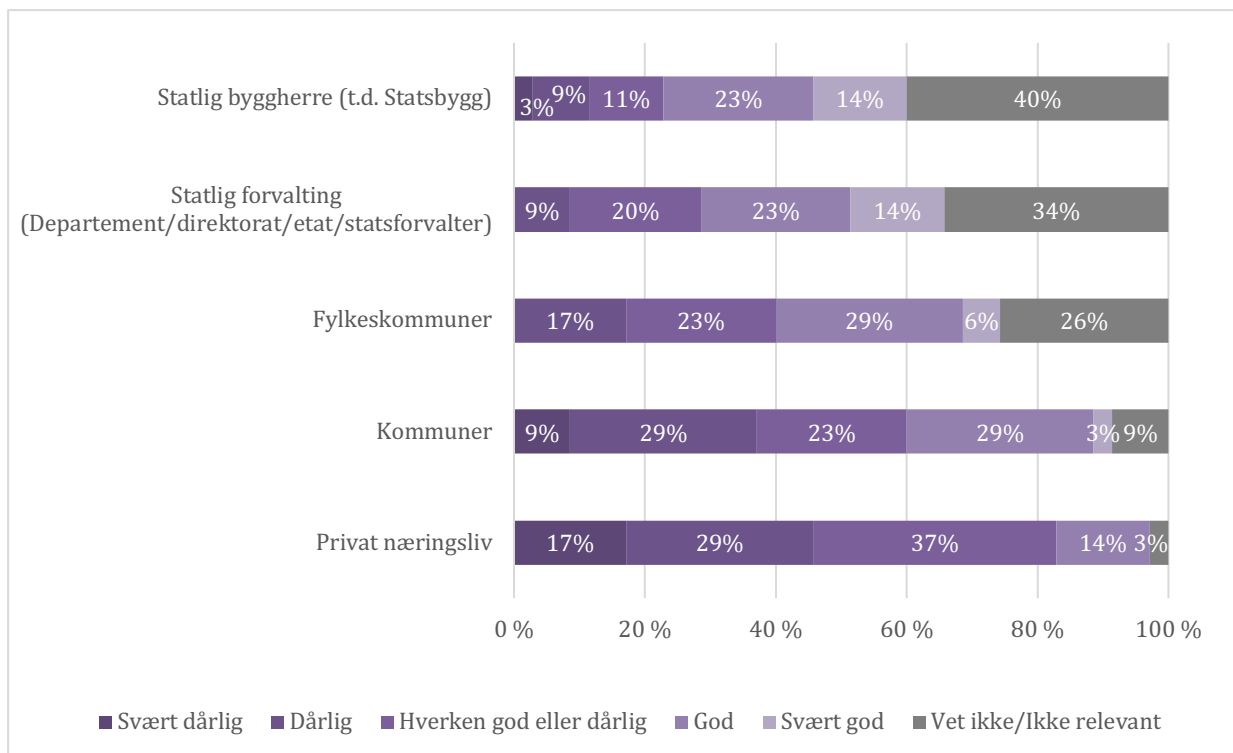
Respondentene fra RIF svarer at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning er best hos statlig byggherre. 15% og 24% svarer at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning hos statlig byggherre er henholdsvis svært god og god. Videre svarer respondentene fra RIF at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning er dårligst hos privat næring. 3% og 18% svarer at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning hos oppdragsgivere fra privat næring er henholdsvis svært dårlig og dårlig.

I 2020-undersøkelsen svarte respondentene fra RIF at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning var best hos annen offentlig forvaltning, hvor 1% svarte svært god og 33% god. I 2020-undersøkelsen var statlig forvaltning og statlig byggherre presentert som svaralternativet «Annen offentlig forvaltning». Respondentene fra RIF svarte videre at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning var dårligst hos næringslivet, hvor 11% svarte svært dårlig og 22% svarte dårlig.

Figur 13.b. «Hvor god mener dere at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning er hos oppdragsgivere i følgende sektorer?» Svar i prosent. Svar fra RIF. N=34.

Respondentene fra NAL svarer at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning er best hos statlig byggherre og statlig forvaltning. 14% og 23% svarer at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning hos statlig byggherre er henholdsvis svært god og god. 14% og 23% svarer det samme for statlig forvaltning. Videre svarer respondentene at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning er dårligst hos privat næring. 17% og 29% svarer at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning hos oppdragsgivere fra privat næring er henholdsvis svært dårlig og dårlig.

Figur 13.c. «Hvor god mener dere at kunnskapen og kompetansen på klimatilpasning er hos oppdragsgivere i følgende sektorer?» Svar i prosent. Svar fra NAL. N=35.

Vedlegg 1: Spørreskjema

Norsk klimamonitor - Konsulent- og arkitektundersøkinga 2021

Konsulentundersøkinga er ein del av forskingsprosjektet Norsk klimamonitor, der målet er å samle inn data om arbeidet med klimatilpassing i alle deler av samfunnet. Her er konsulentnæringa sine erfaringar svært verdifulle, ettersom det er få andre som jobbar på tvers og har grunnlag for å seie noko om skilnaden mellom næringslivet og forvaltinga.

Difor er denne spørjeundersøkinga viktig.

Klimatilpassing er her forstått som prosessen med å tilpasse samfunnet til effekten av klimaendringar.

All data som er samla inn vil bli presentert og publisert på nettsida www.klimamonitor.no som vert lansert i løpet av hausten 2021.

Undersøkinga er eit samarbeid mellom forskningssenteret Noradapt, Rådgivende Ingeniørers Forening og Norske Arkitekters Landsforbund. Alle svar er anonyme.

PS! I fleire av spørsmåla spør me deg om å svare på vegne av enten di verksemd eller di avdeling. Her ønskjer me at du svarer på vegne av di avdeling dersom du jobbar i ei større verksemd (>50 tilsette).

* 1. Eg samtykker til å delta i undersøkinga

☐ Ja

☐ Nei

Norsk klimamonitor - Konsulent- og arkitektundersøkinga 2021

A: Bakgrunn

* 2. Kor mange tilsette er det i verksemda du jobbar i?

- ☐ 1-50
 ☐ 500+
 ☐ 51-100
 ☐ Veit ikkje
 ☐ 101-500

* 3. Innanfor kva kategori høyrer hovuddelen av konsulenttenestene i di verksemd eller avdeling til? (Fokuser på hovudkategorien for omsetnaden)

- ☐ Bygg
 ☐ Fysisk Infrastruktur (veg, bane, VA)
 ☐ Anna (energi, miljøtenester og andre spesialistfag). Venlegast spesifiser

* 4. Kor stor del av oppdragsporteføljen på klimatilpassing i di verksemd eller avdeling kjem frå følgjande sektorar/kundar?

	1 - ingenting eller svært lite	2	3 - rundt halvparten	4	5 - alt eller nesten alt	Veit ikkje / ikkje relevant
Privat næringsliv	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkeskommunar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statleg forvalting (Departement/direktorat/etat/statsforvaltar)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statleg byggherre (t.d. Statsbygg)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

* 5. Kor stor del av oppdragsporteføljen på klimatilpassing i di verksemd eller avdeling høyrer til følgjande prosjekttypar? (Dersom prosjekta inkluderer fleire av desse elementa, fokuser på det som bidreg mest til omsetnaden)

	1 - ingenting eller svært lite	2	3 - rundt halvparten	4	5 - alt eller nesten alt	Veit ikkje / Ikkje relevant
Nybygg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Renovering eller rehabilitering av bygg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Veg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bane	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vatn og avløp (VA)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Energi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Landskapsarkitektur	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommuneplan/kommunedelplan	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Geofare	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leiting (i prosjekt/prosessar)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling (FDVU)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Anna (venlegast utdjup)

Norsk klimamonitor - Konsulent- og arkitektundersøkinga 2021

B: Initiativ

* 6. I oppdraga frå næringslivet der klimatilpassing har inngått, kven har teke initiativet eller stilt krav til at klimatilpassing skal vere ein del av prosjektet? (Dette gjeld òg oppdrag frå privat totalentreprenør i eit offentleg finansiert prosjekt)

	1 - aldri	2	3 - rundt halvparten av gongene	4	5 - alltid	Veit ikkje / Ikkje relevant
Konsulent? De tek sjølv initiativ til å inkludera klimatilpassing i oppdraget og «sel det inn» til oppdragsgjevar.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Delt initiativ? Klimatilpassing er implisitt ein del av oppdraget og vert difor vektlagt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppdragsgivar? Oppdragsgivar har tydeleg definert klimatilpassing som ein del av oppdraget.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

* 7. I oppdrag frå offentleg forvalting der klimatilpassing har inngått, kven har teke initiativet eller stilt krav til at klimatilpassing skal vere ein del av prosjektet?

	1 - aldri	2	3 - rundt halvparten av gongene	4	5 - alltid	Veit ikkje / Ikkje relevant
Konsulent? De tek sjølv initiativ til å inkludera klimatilpassing i oppdraget og «sel det inn» til oppdragsgjevar.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Delt initiativ? Klimatilpassing er implisitt ein del av oppdraget og vert difor vektlagt.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppdragsgivar? Oppdragsgivar har tydeleg definert klimatilpassing som ein del av oppdraget.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

* 8. I dette spørsmålet er me interesserte i korleis ulike oppdragsgivarar oppfattar initiativ frå konsulent om å inkludere klimatilpassing i prosjekt.

Etter din erfaring, stiller følgjande oppdragsgivarar seg stort sett positivt eller negativt til at fysisk klimarisiko vert påpeikt og klimatilpassingstiltak inkludert som del i oppdrag?

	1 - svært negativt	2 - negativt	3 - litt negativt	4 - verken positivt eller negativt	5 - litt positivt	6 - positivt	7 - svært positivt	Veit ikkje / Ikkje relevant
Oppdragsgivarar frå det private næringslivet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppdragsgivarar frå kommunar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppdragsgivarar frå fylkeskommunar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Oppdragsgivarar frå staten (f.eks. departement, direktorat, statsforvalter)	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

9. Har du kommentarar, eksempel eller utfyllande informasjon til svara dine i spørsmål 6, kan du gjere det her.

Norsk klimamonitor - Konsulent- og arkitektundersøkinga 2021

C: Barrierar

* 10. Kva meiner du er barrierer for å få gjennomført tiltak for tilpassing til klimaendringar i konsulentoppdrag?

	1 - i svært liten grad	2 - i liten grad	3 - i verken stor eller liten grad	4 - i stor grad	5 - i svært stor grad	Veit ikkje / Ikkje relevant
Din eiga verksemd manglar kompetanse på området?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andre konsulentfirma manglar kompetanse på området?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Privat næringsliv som oppdragsgjevar manglar kompetanse på området?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offentleg verksemd som oppdragsgjevar manglar kompetanse på området?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Privat næringsliv som oppdragsgjevar etterspør ikkje analyse av fysisk klimarisiko og tiltak for klimatilpassing?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offentleg verksemd etterspør ikkje analyse av fysisk klimarisiko og tiltak for klimatilpassing?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ikkje klare nok krav i regelverk og lovar om at fysisk klimarisiko og klimatilpassing skal vurderast?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offentleg tilgjengeleg datagrunnlag er for dårleg til å gjere fagleg forsvarlege analysar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tilgjengeleg vitskapleg basert kunnskap om effektar av klimaendringar på natur og samfunn er for dårleg til å gjere fagleg forsvarlege analysar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐

	1 - i svært liten grad	2 - i liten grad	3 - i verken stor eller liten grad	4 - i stor grad	5 - i svært stor grad	Veit ikkje / Ikkje relevant
Det er for arbeidskrevjande og dyrt å gjere fagleg forsvarlege analysar?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Entreprenør som oppdragsgivar manglar økonomiske incentiv til å inkludere klimatilpassing i prosjektet?	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Anna (venlegast utdjup) 						

Norsk klimamonitor - Konsulent- og arkitektundersøkinga 2021

D: Samspel

* 11. I oppdrag der klimatilpassing har inngått, i kva grad har de vurdert klimatilpassingstiltak i samband med andre viktige klima-, miljø- eller kultur-omsyn (gjennom t.d. å identifisere konflikstar eller vinn-vinn-tiltak)?

	1 - i svært liten grad	2 - i liten grad	3 - i verken stor eller liten grad	4 - i stor grad	5 - i svært stor grad	Veit ikkje / Ikkje relevant
Reduksjon av klimagassutslepp	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vern av biologisk mangfald	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utbygging av fornybar energi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Friluftsliv	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lokal ureining	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vern av dyrka og/eller dyrkbar jord	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Vern av kultur- og fornminne	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Byggekostnader, driftskostnader, byggetid	☐	☐	☐	☐	☐	☐

* 12. Venlegast ta stilling til følgjande påstand: Samspel mellom klimatilpassingstiltak og andre viktige omsyn (jf spm 11) vert vurdert systematisk i ulike prosjekt i di verksemd eller avdeling.

	1 - i svært liten grad	2 - i liten grad	3 - i verken stor eller liten grad	4 - i stor grad	5 - i svært stor grad	Veit ikkje / ikkje relevant
I overordna arealplanlegging (i medhald av plan- og bygningslova for kommunar/fylkeskommunar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I detaljert arealplanlegging (tematisk og/eller geografisk avgrensa, t.d. kommunedelplanar eller reguleringsplanar) for kommunar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I planlegging/ oppføring/ opprusting/ vedlikehald av offentlege bygg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I planlegging/ oppføring/ opprusting/ vedlikehald av offentlege vegar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I planlegging/ oppføring/ opprusting/ vedlikehald av offentlege anna samferdsel enn vegar (jernbane, hamner, flyplassar)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I planlegging/ oppføring/ opprusting/ vedlikehald av energianlegg (t.d. vasskraft, vindkraft, kraftliner)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I planlegging/ oppføring/ opprusting/ vedlikehald av større næringsbygg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I planlegging/ oppføring/ opprusting/ vedlikehald av større næringsanlegg (gruver, anna)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Anna (venlegast utdjup)

Norsk klimamonitor - Konsulent- og arkitektundersøkinga 2021
E: Dagsorden og kunnskap

* 13. I kor stor grad meiner de at klimatilpassing er på dagsorden hjå oppdragsgjevarar i følgjande sektorar?

	1 - i svært liten grad	2 - i liten grad	3 - i verken stor eller liten grad	4 - i stor grad	5 - i svært stor grad	Veit ikkje / ikkje relevant
Privat næringsliv	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkeskommunar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statleg forvalting (Departement/direktorat/etat/statsforvaltar)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statleg byggherre (t.d. Statsbygg)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

* 14. Kor god meiner de at kunnskapen og kompetansen på klimatilpassing er hjå oppdragsgjevarar i følgjande sektorar?

	1 - svært dårleg	2 - litt dårleg	3 - verken god eller dårleg	4 - litt god	5 - svært god	Veit ikkje / ikkje relevant
Privat næringsliv	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fylkeskommunar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statleg forvalting (Departement/direktorat/etat/statsforvaltar)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Statleg byggherre (t.d. Statsbygg)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

NORSK SENTER FOR BÆREKRAFTIG KLIMATILPASNING
(NORADAPT) ER LEDET AV **VESTLANDSFORSKING**
OG SAMLER LANDETS FREMSTE FORSKINGSMILJØ
INNEN KLIMATILPASNING:

NORCE

NORDLANDSFORSKING

CICERO SENTER FOR KLIMAFORSKNING

**SENTER FOR KLIMA OG ENERGIOMSTILLING (CET) VED
UNIVERSITETET I BERGEN**

INSTITUTT FOR GEOGRAFI VED NTNU

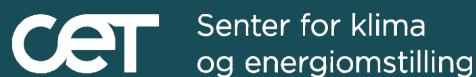
SINTEF COMMUNITY

HØGSKULEN PÅ VESTLANDET

VESTLANDSFORSKING

Høgskulen
på Vestlandet

Senter for klima
og energiomstilling

NORDLANDSFORSKNING
NORDLAND RESEARCH INSTITUTE

